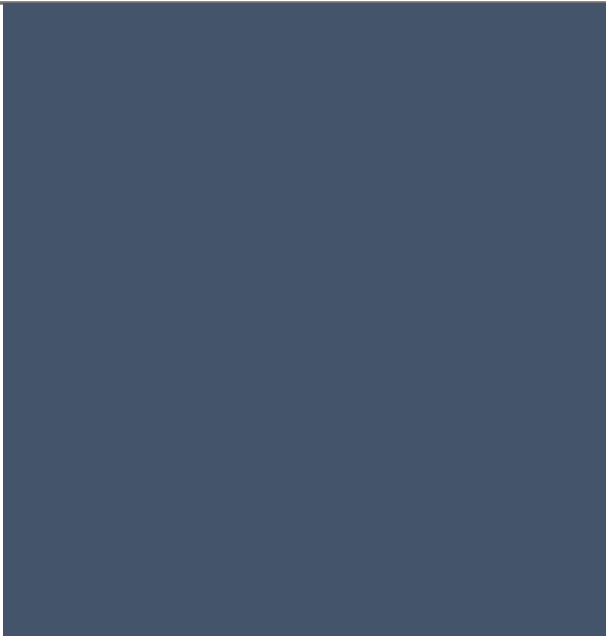

Generationsskifte af passiv selskab

Med fokus på de
skattemæssige konsekvenser

Michael Buris Thomsen
Cand.merc.aud
Aalborg Universitet
Kandidatspeciale, juni 2018
Vejleder: Birte Rasmussen

Indhold

1. Abstract	3
2. Indledning.....	4
2.1. Problemformulering	4
2.2. Afgrænsning.....	5
2.3. Metode	6
2.3.1. Beskrivende.....	7
2.3.2. Analyserende	8
2.3.3. Konkluderende.....	8
3. Generationsskifte	9
3.1. Udviklingen	9
4. Relevant lovgrundlag.....	11
4.1. Beskatning af aktier	11
4.2. Successionsregler.....	15
4.2.1. Personkreds.....	16
4.2.2. Aktier som kan overdrages med succession	17
4.3. Værdiansættelse.....	24
4.3.1. Aktierne.....	24
4.3.2. Passivpost.....	35
4.4. Gaveafgifter	35
5. Analyse	38
5.1. Oplysninger til brug for analyserne og vurderingerne i opgaven.....	38
5.2. Cases	42

5.2.1.	Værdiansættelse af selskabets aktier til handelsværdier	42
5.2.2.	Overdragelse og beskatning af aktierne	44
5.2.3.	Øvrige forhold	48
5.3.	Fordele og ulemper	51
6.	Konklusion	54
7.	Litteraturliste	57
7.1.	Figur liste:	58

1. Abstract

This thesis is written in connection with the conclusion of the cand.merc.aud.-studies at Aalborg University.

The thesis is based on the problem formulation "Advantages and disadvantages of operating a business in company form when the company is not considered as active from the perspective of the Tax law, focusing on generation shift", which I have sought to answer with this thesis. In order to answer the problem formulation I have made the following sub-questions:

- How is unlisted shares taxed for persons?
- What opportunities are there for succession and its impact?
- How is a company valued, when the parties have common interests?

Initially, I will look into how the evolution of generation shift has evolved over the years.

The current legislation will be described before used in the analysis. I will address the following laws: taxation of shares, succession rules, including which persons can succeed and what conditions must be met, valuation of companies focusing on valuation in connection with the transfer of parties with common interests and finally describe the gift tax act.

The analysis will provide cases for the assessment of the pros and cons of generation shift of a passive company. The cases are based on fictive examples. However, the cases chosen are the ones, which I would most likely consider to find a method that requires least liquidity and tax. In addition, I will also discuss other factors regarding the generation shift of a passive company that are not part of the cases. This includes more "soft" factors that may also have an effect on whether it may be an advantage or disadvantage to have a passive company.

The report will end with a conclusion that answers the problem formulation.

2. Indledning

Generationsskifte er et udtryk, jeg er stødt på mange gange i mit virke som revisor. Udtrykket bliver her ofte brugt i forbindelse med hel eller delvis overdragelse af en virksomhed til eksempelvis børn, børnebørn eller medarbejdere.

Min interesse for emnet omkring generationsskifte er vokset gennem årene i takt med, at jeg har fået en større forståelse for de generelle skatteregler, og hvordan vi gennem det rette "setup" kan skabe en større værdi for de kunder, vi rådgiver.

Interessen omkring den specifikke del af generationsskifte, der vedrører, hvorvidt en virksomhed bliver anset for værende aktiv eller passiv, udspringer sig fra en underen om, hvorvidt lovgivningen kan påvirke erhvervsdrivende i en negativ retning i forbindelse med generationsskifte. Der kan her være flere årsager til, at en virksomhed bliver vurderet som værende passiv og dermed ikke kan overdrages med succession i forbindelse med generationsskifte. Ofte er generationsskifter ikke noget, som den enkelte selskabsejer tænker over i den lange planlægning. Opgaven vil derfor tage udgangspunkt i nedenstående problemformulering

2.1. Problemformulering

Fordele og ulemper ved drift af virksomhed i selskabsform, når selskabet skatteretligt ikke anses for at være aktiv, med fokus på generationsskifte.

Til besvarelse af ovenstående problemformulering har jeg valgt følgende underspørgsmål:

- Hvordan beskattes unoterede aktier for fysiske personer?
- Hvilke muligheder er der for succession og påvirkningen af dette?
- Hvordan sker en værdiansættelse af et selskab ved en overdragelse mellem parter med fælles interesser?

2.2. Afgrænsning

I nærværende afsnit vil jeg redegøre for afgrænsningerne i denne opgave.

Der vil ikke blive redegjort for helt generel skatteret, da opgaven dermed vil blive meget omfattende. Der vil i stedet blive redegjort omkring lovgivning som er vurderet relevant i forhold til besvarelse af problemstillingen.

Som beskrevet i problemformuleringen vil opgaven have sit hovedfokus på den skatteretlige del af et generationsskifte, hvorfor jeg ikke vil komme ind på andre lovgivninger, som også har stor relevans i forhold til generationsskifte af et selskab.

Da opgaven omhandler generationsskifte af et selskab, vil jeg ikke komme ind på lovgivningen omkring generationsskifte ved private virksomheder. Nogle steder referer lovgivningerne til hinanden, hvorfor lovgivningen omkring generationsskifte ved private virksomheder kort vil blive nævnt, men ikke vil blive behandlet i dybden.

Reglerne omkring de omstrukturings muligheder, som bliver inddraget i opgaven, vil ikke blive gennemgået, da det er vurderet, at dette ikke vil bidrage til besvarelse af problemstillingen.

I den sidste del af opgaven, vil jeg komme ind på forskellige metoder for overdragelse af anparter i selskabet mellem nærtstående parter. Der er mange andre metoder ud over de valgte, hvorfor metoderne er blevet afgrænset til dem jeg vurderer værende mest sandsynlige i forbindelse med en overdragelse, som er følgende: Overdragelse af anparterne i holdingselskab, opløsning af holdingselskab, salg af aktierne i mellem holdingselskaberne.

I opgaven vil jeg kort komme ind omkring virksomhedsskatteloven. Det vil dog være i så begrænset omfang, at det ikke vil være relevant for opgaven at begynde at beskrive love og regler omkring virksomhedsskatteloven i dybden.

For at holde omfanget af opgaven nede vil jeg i opgaven ikke komme ind på den momsmæssige behandling af nogle af aktiverne.

Opgaven vil være omhandlende generationsskifte i levende live, hvorfor jeg ikke vil komme ind på regler og love mv. i forbindelse med generationsskifte ved død.

For at holde overskueligheden i opgaven vil jeg i forbindelse med case eksemplerne, ikke komme ind på øvrige aktiver den fysiske person måtte have ud over de unoterede aktier.

I opgaven vil jeg i forbindelse med overdragelse komme ind på finansiering af overdragelsen, men vil ikke komme i dybden med dette.

I forbindelse med omregning af værdierne i selskaberne fra den regnskabsmæssige værdi til handelsværdier vil der i opgaven blive afsat en udskudt skat på 22%. Jeg vil derfor ikke komme nærmere ind på reglerne omkring beskatningen af de forskellige aktiver i et selskab. Det forventes at læser kender til reglerne, samt for at holde fokus i opgaven på selve generationsskiftet og mulighederne omkring dette.

Jeg vil i opgaven flere steder nævne de regnskabsmæssige værdier. Jeg vil dog ikke komme ind på, hvordan de enkelte aktivers værdi opgøres efter Årsregnskabsloven eller lignende lovgivning.

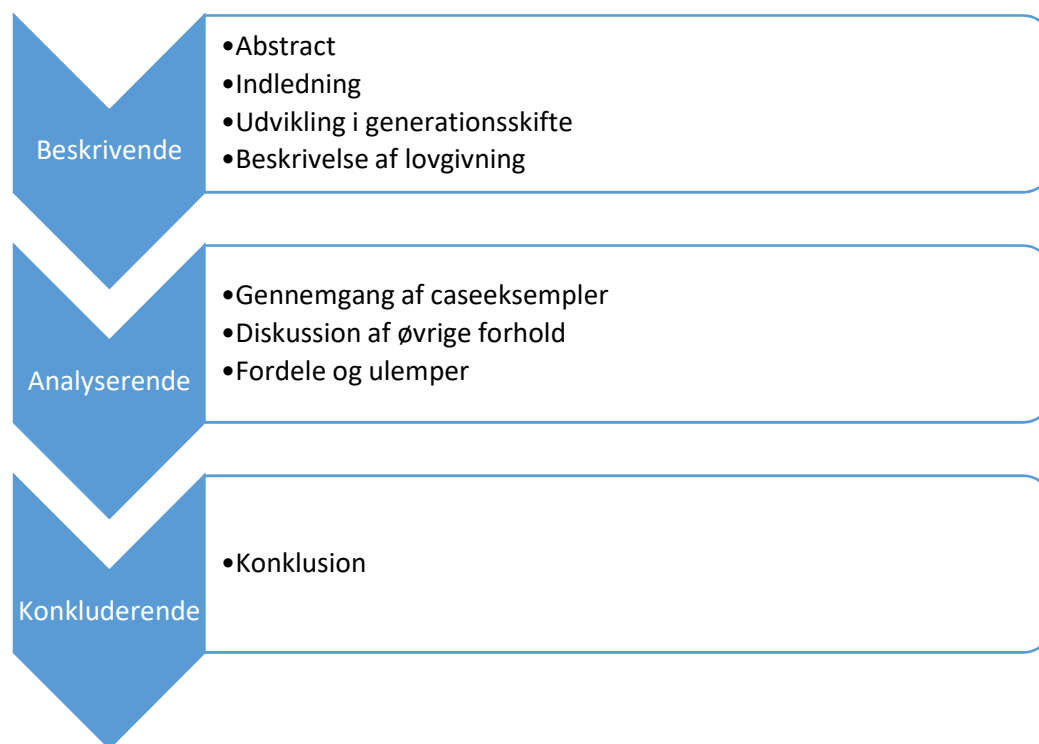
Det er generationsskifte i selskaber som belyses. Derfor vil det ikke blive beskrevet hvordan fonde, partnerselskaber og kommanditselskaber kan indgå i omstruktureringer.

2.3. Metode

I dette afsnit vil jeg komme ind på metoden, som er blevet valgt i opgaven. Opgaven kan groft deles op i den indledende del, den behandlende del samt den konkluderende del. Jeg vil nedenfor komme mere i dybden med, hvad de enkelte dele indeholder.

Der vil i opgaven blive anvendt metatekst før hvert hovedafsnit, for kort at give læseren et overblik over, hvad afsnittet vil indeholde og hvorfor jeg vil komme ind på dette.

Opgaven hoved punkter vil være fordelt som vist følgende:

2.3.1. Beskrivende

Her vil jeg indledningsvis starte med abstract, som er et kort resume over opgavens omfang, som er med til at give et overblik.

Jeg vil i indledningen beskrive, hvorfor jeg præcis har valgt dette emne, herunder hvilken problemformulering det har endt ud i. Problemformuleringen vil være styrende hele opgaven igennem, hvorfor jeg i problemformuleringen også har valgt at lave underspørgsmål, for at skabe en bedre styring af opgaven og hvilke delelementer den skal indeholde. For at opgaven ikke skal blive for omfattende vil jeg i dette afsnit også gennemgå afgrænsningerne i opgaven. Der er medtaget de afgrænsninger, som jeg vurderer er mest væsentlige at pointere, hvorfor de ikke er en del af opgaven. Afgrænsningen er derfor ikke udtømmende over hvilke emner der ikke er medtaget. Dette afsnit vil også indeholde metoden samt hvilken struktur der ligger i opgaven.

Jeg vil også komme ind på den generelle udvikling inden for generationsskifter, for at undersøge hvorvidt emnet er relevant set ud fra et samfundsmæssigt perspektiv. Jeg vil i denne del også gå ind og beskrive de forskellige lovgivninger, som jeg ser relevante i forhold til generationsskifte af en passiv

virksomhed. En stor del af denne beskrivelse vil bygge på informationer fra selve lovgivningen, men også vejledninger fra Skat. Jeg har i forbindelse hermed også indhentet informationer fra bogen Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag.

Lovgivningen mv. beskrevet i denne del af projektet vil blive en grundlæggende del af den analyse som vil komme efterfølgende, som jeg vil søge at besvare problemformuleringen på baggrund af.

2.3.2. Analyserende

Jeg vil indledningsvis i denne del redegøre for de oplysninger som ligger til grund for case eksemplerne. Der er her tale om fiktive case eksempler. Årsagen til at der benyttes fiktive case eksempler skyldes at hele opgaven omhandler generationsskifte af et mindre ejerledet selskab, hvorfor det vil være svært at få indsigt i tal fra et generationsskifte i et selskab fra den virkelige verden.

Case eksemplerne bygger på 3 forskellige eksempler, herunder overdragelse af anparterne mellem faren og sønnen, opløsning af farens holdingselskab og salg af aktier fra holdingselskab til holdingselskab. Jeg har valgt disse 3 case eksempler på baggrund af min egen erfaring som revisor, hvorfor det vil være dem jeg mener vil blive brugt i forbindelse med overdragelse. I disse case eksempler ligger jeg meget stor vægt på den skattemæssige besparelse samt likviditetspåvirkningen

Jeg vil i denne del af opgaven også gå ind og diskutere de mere "bløde" værdier i forbindelse med at have et passivt selskab. Med "bløde" værdier tænker jeg på de ting som man ikke nødvendigvis kan sætte et tal på og på baggrund af dette tal vurdere, hvorvidt det er bedre eller dårlige end en anden metode.

Afslutningsvis vil jeg i denne del af opgaven gå ind og analysere på de fordele og ulemper som jeg er kommet frem til undervejs igennem analysen.

2.3.3. Konkluderende

Den sidste del af denne opgave, vil jeg konkludere på problemformuleringen på baggrund af de informationer, som er blevet tilvejebragt gennem opgaven. Jeg vil ikke kun konkludere på den overordnede problemformulering, men også på underspørgsmålene.

3. Generationsskifte

Jeg vil i det kommende afsnit komme ind på, hvad et generationsskifte generelt er herunder den forventede udvikling inden for generationsskifter den kommende årrække. Denne redegørelse skal være med til at give en overordnet forståelse af emnet og for at give et indblik i den gældende lovgivning på området. Til brug ved redegørelsen af den forventede udvikling, vil jeg anvende Morten Bennedsens oplæg herom.

”Generationsskifte er ikke et entydigt begreb, men anvendes i erhvervsmæssig sammenhæng om de tilfælde, hvor der er tale om hel eller delvis overdragelse af en virksomhed enten til familiemedlemmer eller tredjemand, såvel i levende live som ved død.”¹

Som citatet af Birgitte Sølvkær Olesen ovenfor beskriver, benyttes termen ”generationsskifte” i erhvervsmæssig sammenhæng som overdragelse af virksomheder. Begrebet dækker både over overdragelse af private virksomheder og overdragelse af selskaber. Generationsskifte anses inden for den erhvervsmæssige sfære som et vidt begreb, idet der er mange forskellige værktøjer, som kan benyttes i forbindelse med og som forberedelse af et generationsskifte.

3.1. Udviklingen

I forbindelse med ændringen af boafgiftsloven har skatteministeriet benyttet et oplæg af Morten Bennedsen fra Københavns Universitet med overskriften: ”Hvor mange virksomheder skal generationsskiftes de næste 10 år?”.

I oplægget kommer Morten Bennedsen ind på, at der i 2013 var 282.271 registrerede virksomheder i Danmark fordelt på alle virksomhedsformer fra aktieselskaber til enkeltmandsvirksomheder. Heraf er 39,3 % enten aktieselskab eller partnerselskab, som jeg i det følgende vil lægge fokus på. Af de 282.271 virksomheder er 65.128 ejerledet virksomheder, hvoraf 23.425 af ejerne forventer at skulle forlade virksomhederne inden for de kommende 10 år.²

¹ ”Generationsskifte og omstrukturering” udgivet af Jurist- og økonomiforbundets forlag, 5. udgave, side 13

² <http://www.ft.dk/samling/20161/lovforslag/l183/bilag/9/index.htm>

På baggrund af ovenstående antages det, at der inden for en årrække på 10 år, må være 9.206 (39,3 % af 23.425) selskaber, hvor den nuværende ejerleder skal fratræde inden for årrækken på 10 år. Ovenstående tal viser, at behovet for generationsskifter stadig vil være tilstede

Hvis der, som i nogle tilfælde, ikke er mulighed for at succedere i den nuværende ejers sted, vil likviditeten til at overtage virksomheden ofte skulle komme inde fra virksomheden.

Ovenstående omhandler tilfælde, hvor ejerlederen forventes at skulle forlade virksomheden. Dog antages det, at tallet er meget større, da det må formodes, at flere ønsker at begynde et generationsskifte flere år forinden for at lade den næste generation komme ind og blive medejer. Den eller de nye medejer(e) vil på denne måde få en del af overskuddet og vil "blive kørt i stilling" til at overtage virksomheden flere år forinden, at den nuværende ejerleder fratræder.

4. Relevant lovgrundlag

I det efterfølgende vil jeg komme ind på de forskellige lovgrundlag, som er relevante i forbindelse med et generationsskifte i levende live. Jeg vil her beskrive de væsentlige elementer i de enkelte lovgrundlag for at få et fundament og en forståelse for, hvordan gældende lovgivning påvirker et generationsskifte.

4.1. Beskatning af aktier

Jeg vil kort komme ind på, hvordan aktier beskattes, hvilket vil fortælle lidt om incitamentet til generationsskifte med succession.

For personer skal der ske beskatning i forbindelse med afståelse af aktier og ved eventuelt løbende afkast i forbindelse med udbytte. Aktieudbytte beskattes på det tidspunkt, hvor aktionæren har erhvervet ret hertil. Der er to forskellige beskatningsformer af aktier.

Der er realisationsprincippet, hvor aktionæren bliver beskattet i forbindelse med at der sker en form for afståelse af aktierne. En afståelse af aktier kan ske ved almindelig handel, eller ved gave eller alternativt ved en byttehandel. Beskatningen sker i det år, hvor afståelsen af aktierne sker. Hovedreglen er, at gevinst og tab opgøres efter gennemsnitsmetoden, dette betyder at det er den gennemsnitlige kostpris som skal benyttes til at fratrække i salgsværdien i forbindelse med en afståelse. Afståelse sker også ud fra princippet med først ind først ud, dette vil sige at de aktier, som er blevet købt først også er dem som bliver solgt først.

Den anden form for beskatning er lagerprincippet. Ved lagerprincippet vil aktionæren hvert år skulle beskattes af værdistigningen af aktierne i forhold til sidste år, hvad enten der er sket en afståelse af aktierne eller ej. Dette vil sige at beskatningen sker ved ultimo værdi fratrukket primo værdi af aktierne. Skulle en aktie være købt i løbet af året, træder prisen for denne aktie i stedet for primo værdien. Sælger aktionæren sine aktier i året, vil salgsprisen i dette tilfælde stå i stedet for ultimo værdien.

Lagerbeskatning ses oftest hos selskaber, problemet med beskatning efter denne metode er, at det kan være hårdt for likviditeten at beskatte aktier, når de ikke er solgt, hvorfor aktionæren kan være nødsaget til at sælge aktier for at kunne betale skatten.³

Nedenfor er to skemaer over, hvordan der skal ske beskatning, hvis der er tale om aktier ejet af henholdsvis selskaber og personer:

Tabel 1: Beskatning af aktier hos selskaber⁴

Hvis aktionæren er et selskab eller en fond, der ejer ...		... er beskatningen sådan:
Egne aktier		Fortjeneste skal ikke beskattes og tab kan ikke fradrages. Udbytter beskattes ikke.
Næringsaktier		Gevinst beskattes. Tab kan kun fradrages i det omfang, tabet overstiger modtagne skattefrie udbytter. Driver aktionæren næring med køb og salg af aktier, kan de ikke undgå beskatning på næringsaktier, uanset at aktierne er koncernselskabsaktier, datterselskabsaktier eller aktier, der uden for næring ville have været skattefrie porteføljeaktier. Udbytter beskattes. Udbytte af datterselskabs- og koncernselskabsaktier er dog skattefrie, uanset at aktierne samtidigt er næringsaktier. Lagerbeskatning.
Koncernselskabsaktier eller datterselskabsaktier		Gevinster er skattefrie og tab kan ikke fradrages. Udbytter beskattes ikke.
Skattefrie porteføljeaktier		Gevinster er skattefrie og tab kan ikke fradrages. Udbytter er skattepligtige - fra 1. januar 2015 dog normalt kun med 70 pct. af udbyttebeløbet.
Skattepligtige porteføljeaktier		Gevinst beskattes og tab kan fradrages. Hvordan tabet kan fradrages afhænger af, om aktionæren anvender lager- eller realisationsprincippet på porteføljeaktier. Udbytte beskattes fuldt ud.

³ <http://skat.dk/skat.aspx?oid=2234844>

⁴ <http://skat.dk/skat.aspx?oid=1946263>

Investeringsbeviser - såvel i investeringsinstitutter med minimumsbeskatning, i kontoførende og akkumulerende investeringsforeninger, og aktier og investeringsbeviser i investeringselskaber.	Lagerbeskatning, også uanset om der eventuelt er tale om koncernselskabsaktier eller datterselskabsaktier.
Andele i andelsforeninger	Gevinst beskattes og tab kan fradrages.

Tabel 2: Beskatning af aktier for fysiske personer⁵

Hvis aktionæren er en person, der ejer ...	... er beskatningen sådan:
Næringsaktier	Gevinst beskattes og tab kan fradrages. Tab kan dog kun fradrages i det omfang, tabet overstiger modtagne skattefrie udbytter. Realisations- eller lagerbeskatning. Personlig AM-bidragsspligtig indkomst
Aktier i kapitalfonde eller venturefonde	Gevinst beskattes enten som personlig AM-bidragsspligtig indkomst eller aktieindkomst. Tab er fradragsberettiget i aktieindkomsten. Realisationsprincippet.
Aktier optaget til handel på et reguleret marked	Gevinst beskattes og tab kan modregnes i udbytter og gevinster på andre aktier optaget til handel på et reguleret marked. Realisationsprincippet. Aktieindkomst.
Aktier der ikke er optaget til handel på et reguleret marked	Gevinst beskattes og tab kan fradrages. Realisationsprincippet. Aktieindkomst.
Aktier, der ikke er optaget til handel på et reguleret marked, men som i skatteyderens ejer tid har været optaget til handel på et reguleret marked	Gevinst beskattes, og tab kan modregnes i udbytter og gevinster på aktier, optaget til handel på et reguleret marked. Realisationsprincippet. Aktieindkomst.
Aktier, andele mv. der er forbundet med brugsret til en beboelseslejlighed i en ejendom med flere beboelseslejligheder	Gevinst beskattes ikke og tab kan ikke fradrages. (Det forudsættes, at aktionæren/andelshaveren har boet i lejligheden.)

⁵ <http://skat.dk/skat.aspx?oid=1946263>

Andele i andelsforeninger	Gevinst beskattes og tab kan fradrages. Realisationsprincippet.
Aktier/beviser i investeringsselskaber	Gevinst beskattes og tab kan fradrages. Lagerbeskatning. Indgår i kapitalindkomsten.
investeringsbeviser i akkumulerende investeringsforeninger, der ikke er investeringsselskaber. (Det bemærkes, at de fleste akkumulerende investeringsforeninger skattemæssigt anses for investeringsselskaber)	Gevinst beskattes og tab kan fradrages. Tab kan kun fradrages i udbytter og gevinster på andre aktier optaget til handel på et reguleret marked. Realisationsprincippet. Beskattes som aktieindkomst. Er beviset omfattet af en næringsbeholdning gælder særlige regler.
investeringsbeviser i aktiebaserede investeringsinstitutter med minimumsbeskatning	Gevinst beskattes og tab kan fradrages. Tab kan kun fradrages i udbytter og gevinster på andre aktier optaget til handel på et reguleret marked. Realisationsprincippet. Beskattes som aktieindkomst. Er beviset omfattet af en næringsbeholdning gælder særlige regler.

Ovenstående er blot for at give et overblik over de forskellige beskatningsformer, i dette vil vi fokusere på aktier der ikke er optaget til handel på et reguleret marked, hvilket vil sige at de ikke er optaget på nogen børs eller lignende. Største delen af alle selskaber i Danmark er ikke optaget på en børs. Denne regel rammer derfor alle "privat ejede" selskaber. I ovenstående skema kan det ses at, Gevinst beskattes og tab kan fradrages. Realisationsprincippet. Aktieindkomst. Det er i meget sjældne tilfælde for personer, at tab kan fradrages med det samme og ikke i senere skattepligtig indkomst af samme art. Årsagen til at tabet kan fradrages kunne være, at der ikke er så stor løbende handel med unoterede aktier, i modsætning til børsnoterede aktier, hvor man nemt kan købe og sælge aktierne. Det ville derfor ikke være til at sige, hvornår et eventuelt fremtidigt fradrag ville kunne benyttes fra tab på unoterede aktier, hvorfor aktionæren får fradraget i året, hvor aktien er afhændet. I forbindelse med afståelse af unoterede aktier benyttes realisationsprincippet, hvilket også giver god mening, da det kan være likviditetsmæssigt dyrt at skulle betale skat, hvis aktierne stiger i værdi, samtidig er det ikke nemt at finde en handelsværdi på unoterede aktier. Afslutningsvis beskattes gevinsten som aktieindkomst.

Aktieindkomst beskattes med 27 % op til de første kr. 52.900, og beskattes med 42 % af aktieindkomst over kr. 52.900. Er aktionæren gift er der mulighed for også at benytte sig af ægtefællens beløbsgrænse på kr. 52.900, hvis ægtefællen ikke selv benytter dette, hvorfor det er muligt at blive beskattet med 27 % op til kr. 105.800. Som tidligere nævnt består aktieindkomst af både gevinster fra aktier samt udbytter fra aktier.

På baggrund af dette kan man godt se, hvorfor det kan være en fordel at kunne udskyde skatten, da det vil kræve meget likviditet at kunne betale 42 % skat af en gevinst på aktier, hvis den der afstår aktierne ikke nødvendigvis modtager betaling med det samme.

4.2. Successionsregler

Successionsreglerne vedrørende overdragelse af en virksomhed til familien, når virksomheden ejes i selskabsform, er at finde i Aktieavancebeskatningslovens (herefter ABL) § 34 og § 35. ABL § 34 og § 45. Successionsreglerne i ABL bygger på samme princip som Kildeskattelovens (herefter KSL) § 33 C, som vedrører private virksomheder.

Ved succession forstås, at den overtagende person træder ind i den overdragende persons skattemæssige stilling. Den overtagende part overtager dermed overdragerens aktier og anparter (herefter kaldet aktier) i selskabet til den skattemæssige anskaffelsessum, som den overdragende havde ved anskaffelsen. På denne måde udløser successionsreglerne ingen beskatning i forbindelse med overdragelsen af aktierne, men derimod "flyttes" skatten over på den overtagende person, hvorfor skatten i stedet bliver udskudt til den dag, den overtagende eventuelt vælger at sælge aktierne.

Lovgivningen er sat ind for at mindske skattebyrden i forbindelse med, at der skal ske et generationsskifte af en virksomhed, som er ejet i selskabsform. Da et selskab kan have en høj skattemæssig værdi, vil skatten heraf i forbindelse med en overdragelse uden succession kunne udløse store skatter, hvor de økonomiske midler ofte ville være at finde inde i selskabet og dermed give et stort likviditetspres på selskabet, hvilket kan påvirke selskabets evne til at fortsætte driften. Med successionsreglerne kan

man dermed komme uden om at skulle presse selskabets likviditet i forbindelse med et generationsskifte. Der er dog en række bestemmelser, jf. i ABL § 34 og § 35, som skal overholdes, for at en person kan succedere i aktierne.⁶ Jeg vil i det følgende komme ind på disse bestemmelser.

4.2.1. Personkreds

De følgende personer, der har muligheden for at overtage aktier med succession omhandler, børn, børnebørn, søskende og deres børn, herunder ligestilles adoptivbørn og stedbørn, som var de af naturlig slægtsforhold, jf. ABL § 34, stk. 1. Medarbejdere kan også overtage aktier med succession jf. ABL § 35. Aktierne kan også overdrages til sammenlevende, som den overdragende har haft en sammenhængende fælles bopæl med inden for de seneste 2 år. Bestemmelserne er udtømmende, hvorfor der ikke er mulighed for at overdrage til øvrige personer med succession. For at kunne overtage med succession skal familiemedlemmet være skattepligtig til Danmark jf. bestemmelserne i KSL § 1.

I opremsningen af personkredsen der kunne overtage med succession nævnte jeg medarbejdere. I forbindelse med overdragelse til en medarbejder er der dog nogle forhold som skal overholdes før der kan overdrages med succession.

- Medarbejderen skal have inden for de seneste 5 år have sammenlagt arbejdet på fuldtid i en periode på 3 år. Det er ikke et krav at medarbejderen er ansat på overdragelsestidspunktet.
- Medarbejderen skal ligesom familien være skattepligtig til Danmark
- SKAT skal have meddelelse som overdragelsen senest på selvangivelsestidspunktet for overdragelsen

Der er også mulighed for at succedere i et koncernforbundet selskab. Der kunne eksempelvis være tale om et holdingselskab, som ejer driftsselskabet, hvor medarbejderen har været ansat. Hvis holdingselskabet har været en del af koncernen i samme periode som medarbejderen kan medarbejderen dermed overtage aktierne i holdingselskabet med succession.

Der er i reglerne indarbejdet en reparationshjemmel, hvis det skulle ske at et generationsskifte ikke er sket så hensigtsmæssigt, som man først havde antaget. Dette betyder at man kan køre et generationsskifte tilbage selvom at personen ikke opfylder personkredsen som tidligere er nævnt. Der skal

⁶ "Generationsskifte og omstrukturering" udgivet af Jurist- og økonomiforbundets forlag, 5. udgave, side 73-74

følgende dog opfyldes, før at man kan føre generationsskiftet tilbage: Overdragelses skal føres tilbage senest 5 år efter den oprindelige overdragelse, det skal ske til den tidligere ejer af virksomheden samt at den første overdragelse er sket med succession. Denne hjemmel er blevet lavet i forbindelse med at der eventuelt skulle ske sygdom hos den overtagende, som dermed ikke er i stand til at drive virksomheden videre.⁷

4.2.2. Aktier som kan overdrages med succession

Som udgangspunkt kan alle aktier mv. omfattet af ABL § 1 overdrages med succession. Dog er aktier mv. omfattet af ABL § 19 dog ikke omfattet, dette er aktier udstedt af et investeringsselskab. Yderligere er det en betingelse at minimum 1 % af aktiekapitalen overdrages for at der kan ske succession i forbindelse med overdragelsen. De har fra lovgivers side vurderet at der aldrig overdrages mindre end 1 %, hvorfor det anses for at dække stort set alle krav til overdragelse. Den 1 % af aktiekapitalen skal beregnes i forhold til den nominelle værdi af aktiekapitalen uanset stemmerettighederne på denne 1 % af aktiekapitalen. Jeg vil ikke komme med eksempler herpå, da denne del af loven er meget lige til.

Jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 3 jf. stk. 6, skal der være tale om at selskabet skal være en erhvervsmæssig virksomhed for at overtagende person kan succedere i aktierne. Denne begrænsning gør at mange selskaber ikke har mulighed for at blive overdraget med succession, til næste generation. Jeg vil senere komme ind på i hvilke tilfælde det ikke kan lade sig gøre. At der skal være tale om en erhvervsmæssig virksomhed betyder, at der ikke i væsentligt omfang må være aktiver eller indtægter fra fast ejendom, besiddelse af kontanter, værdipapirer eller lignende. Denne begrænsning findes også i kildeskatteloven § 33 C. Hvis ikke der var ensartethed mellem disse to lovgivninger ville det være muligt at omdanne en personlig virksomhed, der anses som passiv til selskab og dermed overdrage med succession. Ved at reglerne er ensartet lukker man muligheder som disse.

For at et selskab ikke er erhvervsmæssig og i stedet anses for værende en passive virksomhed, som ikke kan overdrages med succession skal summen af selskabets, handelsværdi af fast ejendom, besiddelse af kontanter, værdipapirer eller lignende, udgøre mindst 50 % eller højere af de samlede

⁷ "Generationsskifte og omstrukturering" udgivet af Jurist- og økonomiforbundets forlag, 5. udgave, side 74-75

aktivers værdi, det skal her nævnes at der er tale om aktivernes handelsværdi og hverken deres regnskabsmæssige eller skattemæssige værdi. Der står dybere beskrevet i ABL § 34, stk. 1, nr. 3, at handelsværdien af fast ejendom, besiddelse af kontanter, værdipapirer eller udgør mindst 50% eller højere af de samlede aktivers handelsværdi på overdragelsestidspunktet. Handelsværdien af de passive aktiver skal gennemsnitligt henover en periode på de seneste 3 regnskabsår udgør mindst 50% af de samlede handelsværdier på aktiverne.

Det andet ben for at en virksomhed anses for værende passiv er indtægterne. Her menes der den regnskabsmæssige nettoomsætningen tillagt øvrige regnskabsmæssige indtægter. Indtægterne skal mindst udgør 50% af de samlede indtægter henover de seneste 3 regnskabsår.

For kort at opsummere ovenstående er der tale om en passiv virksomhed hvis den ene af nedenstående er opfyldt:

- Handelsværdien på passive aktiver udgør mindst 50% af de samlede aktiver på overdragelsestidspunktet
- Handelsværdien på passive aktiver udgør mindst 50% af de samlede aktiver som gennemsnit hen over de seneste 3 regnskabsår
- Indtægter fra passive aktiver udgør mindst 50% af de samlede indtægter set som gennemsnit hen over de seneste 3 regnskabsår

Da der i loven står beskrevet hvad der definere en passiv virksomhed og det enten er indtægterne eller aktiverne som mindst skal udgør 50 %, vil det sige at er blot den ene af parametrene overskredet vil der ikke kunne succederes i aktierne i selskabet. Derfor kan der være en del planlægning som skal gøres, når det er henover en periode på 3 år, samt på overdragelsestidspunktet fordelt på både aktiver og passive, som ligger til grund for vurderingen. Grunden til at mange virksomheder derfor kan komme ind i problemer, hvis de glemmer at planlægge fremad skyldes, at ofte vil en virksomhed tjene penge henover hele levetiden, hvilken kan skabe en del likviditet i selskabet. Det er ikke sikkert at den likviditet som bliver genereret i selskabet benyttes til at udvide virksomhed og dermed den erhvervsmæssige del, men i stedet blive sat i passive investeringer som ejendomme eller aktier, hvorfor der vil komme en større og større vægtning af de passive aktiver som virksomheden og ejeren bliver ældre. Når så ejeren er ved at have en alder at han tænker at overdrage virksomheden til sine børn

kan der være kommet en overvægt af passive aktiver så det ikke kan lade sig gøre at lave generati-onsskiftet. Der kan i disse tilfælde være omstrukturings muligheder som ville kunne komme om-kring det, men det vil vi ikke komme yderligere ind på.

I forbindelse med vurderingen af, om det er 50% af aktiverne i et selskab der vedrører passiv virk-somhed, er det vigtigt også at få med at alt skal indregnes til handelsværdier. Da alt skal medregnes til handelsværdier skal der derfor også indregnes goodwill. At goodwill skal tages med i betragtningen blev afgjort af landsskatteretten i SKM2007.625.LSR. Denne afgørelse betyder meget for den er-hvervsmæssige del af virksomheden, da det oftest er herfra at goodwill kan beregnes. Der vil ikke kunne beregnes goodwill på kontanter, børsnoterede aktier eller ejendomme, da de blot vil blive indregnet til handelsværdier. Da goodwill kan være svært at vurdere, når man i forbindelse med en overdragelse med succession i familien ikke har med to uafhængige parter at gøre, kan man i stedet gøre brug af Skats goodwill cirkulære til at beregne goodwillen på virksomheden. Jeg vil senere komme nærmere ind på, hvordan Skats goodwill cirkulære beregnes.

Nedenfor er nogle få eksempler på ovenstående regler med indtægter og handelsværdier for at syn-liggøre reglerne:

Tabel 3: Eksempel 1 - Indtægter

Indtægter	2015	2016	2017	Gennemsnit
Erhvervsmæssige indtægter	1.500	1.500	1.500	1.500
Passive indtægter	1.200	1.400	1.600	1.400
I alt	2.700	2.900	3.100	2.900
Procent andel af passiv	44%	48%	52%	48%

Tabel 4: Eksempel 1 - Aktiver

Aktiver	2015	2016	2017	Gennemsnit	Handel 2018
Handelsværdi erhvervmæssige aktiver	1.000	500	1.200	900	1.000
Handelsværdi passive aktiver	600	700	800	700	900
I alt	1600	1200	2000	1600	1900
Procent andel af passiv	38%	58%	40%	44%	47%

Ovenstående eksempel er der tale om en erhvervmæssig virksomhed, da gennemsnit af indtægterne er 48%, gennemsnit af handelsværdien på aktiverne er 44% og handelsværdierne på overdragelsestidspunktet er 47%, hvor alle tre parametre er under 50%

Tabel 5: Eksempel 2 - Indtægter

Indtægter	2015	2016	2017	Gennemsnit
Erhvervmæssige indtægter	2.000	1.800	1.600	1.800
Passive indtægter	200	200	200	200
I alt	2.200	2.000	1.800	2.000
Procent andel af passiv	9%	10%	11%	10%

Tabel 6: Eksempel 2 - Aktiver

Aktiver	2015	2016	2017	Gennemsnit	Handel 2018
Handelsværdi erhvervmæssige aktiver	3.000	2.000	1.000	2.000	1.000
Handelsværdi passive aktiver	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
I alt	4.500	3.500	2.500	3.500	2.500
Procent andel af passiv	33%	43%	60%	43%	60%

Ovenstående eksempel er der tale om en passiv virksomhed, da gennemsnit af indtægterne er 10%, gennemsnit af handelsværdien på aktiverne er 43% og handelsværdierne på overdragelsestidspunktet er 60%, som er over 50%. Ofte vil passive investeringer give et lavt men mere sikkert afkast, hvorfor man ofte vil se en mindre indtægt men en større aktivmasse.

Tabel 7: Eksempel 3 - Indtægter

Indtægter	2015	2016	2017	Gennemsnit
Erhvervsmæssige indtægter	3.000	3.000	3.000	3.000
Passive indtægter	400	400	400	400
I alt	3.400	3.400	3.400	3.400
Procent andel af passiv	12%	12%	12%	12%

Tabel 8: Eksempel 3 - Aktiver

Aktiver	2015	2016	2017	Gennemsnit	Handel 2018
Handelsværdi erhvervsmæssige aktiver	1.000	1.500	3.500	2.000	2.500
Handelsværdi passive aktiver	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
I alt	3.000	3.500	5.500	4.000	4.500
Procent andel af passiv	67%	57%	36%	50%	44%

Ovenstående eksempel er der tale om en passiv virksomhed, da gennemsnit af indtægterne er 12%, gennemsnit af handelsværdien på aktiverne er 50% og handelsværdierne på overdragelsestidspunktet er 44%. Dette er måske mere et tænkt eksempel da gennemsnittet af handelsværdierne på aktiverne er 50%, men det er blot for at illustrere at der står 50% i loven, hvorfor virksomheden anses for værende passiv, hvis den rammer 50%.

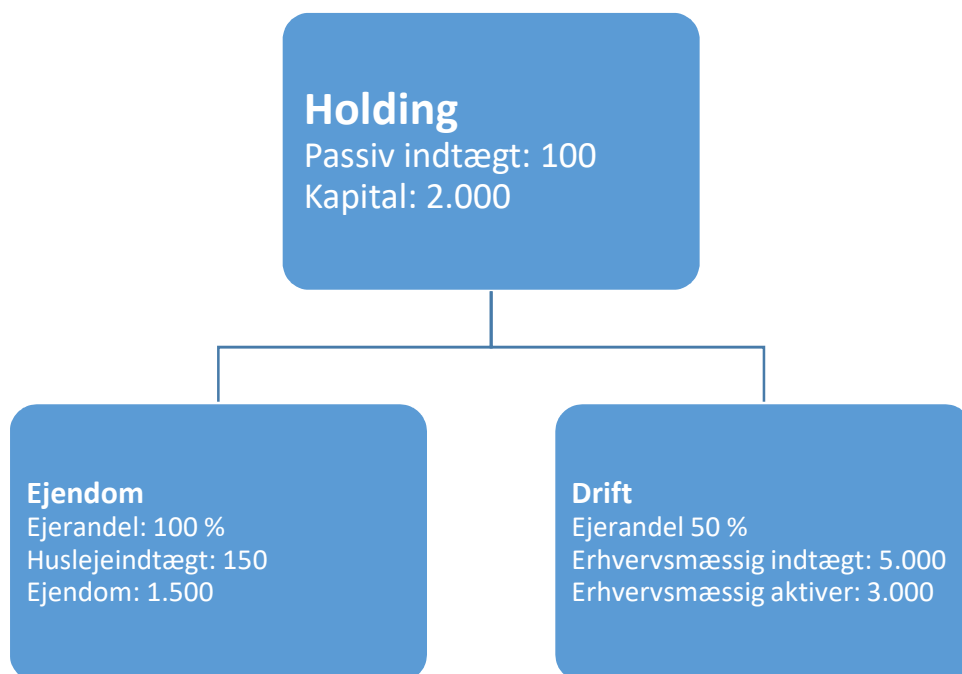
Med ovenstående eksempler, virker det simpelt at gennemskue, om der er tale om en erhvervsmæssig- eller passiv virksomhed. Sådan er det dog ikke altid i praksis, da det i nogle tilfælde kan være svært at vurdere, hvorvidt et aktiv skal kategoriseres som værende erhvervsmæssig eller ej. I

SKM2003.458 LR, vurdere Ligningsrådet, at likvide midler, uanset i hvilken sammenhæng de benyttes til skal anses for værende passive aktiver, dette selvom at i denne sag skyldes de store likvide beholdninger fra forudbetalinger fra kunder, hvorfor der dermed var en tilsvarende passivpost i form af et arbejde der skal udføres. I forhold til at der nævnes kontanter direkte i lovgivningen kan jeg godt følge Ligningsrådets afgørelse, men i praksis vil en sådan afgørelse kunne ramme velkonsoliderede virksomheder hårdt. Senere kom der en afgørelse i SKM2007.106SR, hvor Skatterådet fandt at man skulle vurdere de likvide beholdningers karakter, herunder om der var tilsvarende passivposter, som modregnede, eller om der var andet der gjorde at virksomheden behøvede en større mængde likvider for at kunne drive virksomheden. Denne afgørelse giver dermed mere plads til vurderinger i forhold til den enkelte sag i stedet for at medregne hver en krone på bankbogen som et passivt aktiv, da det i mange sager er afgørende for virksomheder at have likviditet for at kunne drive virksomheden.

Der står indskrevet i ABL § 34, nogle undtagelser til hvad der anses for værende passive aktiver:

- Ejendomme som bortforpagtes til landbrug, skal ikke tages med i vurderingen som en udlejningsejendom.
- Ejendomme som anvendes i driften anses som værende domicilejendomme bliver dermed ikke vurderet som værende udlejningsejendom, hvorfor det ikke regnes med som et passivt aktiv. Dette gælder også hvis man har et moderselskab, som ejer en ejendom der lejes ud til et datterselskab, hvor datterselskabet benytter ejendommen i driften (skattemæssigt anses aktier som værende datterselskabsaktier, når der ejes mere end 10%)
- Hvis et selskab ejer 25 % eller mere i et datterselskab, vil værdien af datterselskabsaktierne ikke blive talt med som værende passive aktiver (selvom der er tale om aktier), i stedet vil man se igennem datterselskabet og medtage den andel af indtægter og aktiver i forhold til den givende ejerandel.

Et kort eksempel på evenstående ville være:

Figur 1: Eksempel 4 - Ejerstruktur

Man ønsker at overdrage holding med succession. Ejendomme lejer ud til Drift. I dette tilfælde vil ejendommene tælle med som erhvervsmæssig aktiv, da den anses for domicilejendom for Drift. 50 % af Drift's indtægter og erhvervsmæssige aktiver vil blive medregnet i Holding i stedet for værdien af kapitalandele, hvorfor der fra driften vil blive indregnet indtægter på 2.500 og aktiver på 1.500.

Når der overdrages med succession har denne en række skattemæssige virkninger for både overdrageren, som er den der afgiver aktierne, og erhververen, som er den der modtager aktierne. Ved overdragelse af aktier til en anden part vil dette resultere i en afståelse hos overdrageren. Normalt vil der ske en beskatning af denne afståelse beregnet som værdien på aktierne ved afståelsen fratrullet kostprisen, dette er dog ikke tilfældet, når der er mulighed for at overdrage med succession. Hvis overdrageren har erhvervet aktierne på forskellige tidspunkter og til forskellige værdier, vil afståelsen ifølge ABL § 26, stk. 6, hvor der står at aktiernes værdi skal fordeles forholdsmæssigt mellem de aktier der afstås og dem som beholdes, der vil ske en afståelse af de ældste aktier først. Der er kun mulighed for at overdrage aktier med succession, hvis der er avance, årsagen til dette kunne være, at der ikke skal være mulighed for at man kan flytte et tab på aktier fra en person til en anden, men denne regel lukker dette for.

For erhververen har en overdragelse med succession også en række påvirkninger. Som tidligere fortalt indtræder erhververen i overdragerens skattemæssige stilling i forhold til de overtagne aktier jf. ABL § 34, stk. 2, 2. Dette betyder at erhververen har samme skattemæssige anskaffelsessum og anskaffelsestidspunkt, som overdrageren havde inden overdragelsen, dette følger også at erhververen indtræder i hensigten med de overtagne aktier. Skulle overdrageren have haft næring med det pågældende aktiv, vil denne hensigt følge med videre til overdrageren for at man ikke skal kunne overdrage aktier med succession for derefter at sælge dem til en lavere beskatning. Som man kan læse af det ovenstående vil en overdragelse af aktier med succession ikke spare noget skat, men blot udskyde det. Skulle overdragen efterfølgende sælge aktierne vil de skulle betale skat af afståelsessummen fratrukket den anskaffelsessum som den tidligere ejer havde. Blot fordi at man ikke sparer noget skat, men udskyder skatten, bliver reglerne omkring succession stadig benyttet meget, da skatten af aktier er en meget væsentlig del. Er der store værdier i et selskab, som ejeren selv har opbygget fra bunden kan der være en meget lav anskaffelsessum på aktierne, og da der skal betales 42 % skat af avancen er det en meget væsentlig post. Det vil også være de færreste personer, som har likviditet til at betale 42 % skat af en avance, hvorfor man vil skulle ind i selskabet for at kunne finde likviditeten til at betale skatten, hvilket måske ikke er muligt da egenkapitalen kan være bundet i aktiver, som man dermed ville skulle sælge.

4.3. Værdiansættelse

4.3.1. Aktierne

I forbindelse med salg af aktier skal der ske en værdiansættelse af disse aktier. Værdiansættelse af aktier sker ofte gennem forhandling, da sælger gerne vil have så meget for aktierne som muligt og køber vil betale så lidt for aktierne som muligt. Efter forhandlingen er der sket en værdiansættelse af aktierne, som må vurderes at være korrekt, da der ikke har været tale om interesseforbundne parter. Der kunne dog også være tilfælde, hvor parterne var interesseforbundne, hvilket som oftest er tilfældet i forbindelse med overdragelse af aktier med succession, da det kun kan ske inden for overdragerens nærmeste omkreds. Da det kan være svært at værdiansætte aktier i et selskab, hvor aktierne ikke bliver handlet ofte, og hvor der er mulighed for at tilgodese den ene af parterne grundet den forbundne interesse, har Skat lavet værdiansættelsescirkulærer, som tager udgangspunkt i nogle

kendte objektive oplysninger. Skat har dermed udarbejdet værdiansættelsescirkulærer for at gøre det lettere at værdiansætte, blandt andet aktierne og for ikke at kunne tilgodese nogle parter. Ved brug af værdiansættelsescirkulæerne, betyder det også, at Skat ikke har mulighed for at lave indvendinger i forbindelse med værdiansættelse af aktierne. I forbindelse med overdragelse fra forældre til børn skal man dermed benytte TSS-cirkl. Nr. 2000-9 af 28. Marts 2000 samt nr. 2000-10.⁸

TSS-cirkulære 2000-9

I cirkulæret står der angivet, at børsnoterede aktier skal værdiansættes til kursværdien på skatteberegning tidspunktet. Det samme gør sig gældende for unoterede aktier i børsnoterede selskaber, medmindre der knytter sig særlige rettigheder til disse aktier, i disse tilfælde skal der foretages en konkret vurdering af aktiernes værdi.

Værdien af unoterede aktier skal fastsættes til aktiernes handelspris. Er det ikke muligt at finde handelsværdien på aktierne, grundet manglende omsætning af disse, eller hvis ejerens skøn ikke er egnet, skal værdiansættelsen ske med følgende hjælperegul fra TSS-cirkulære 2000-9. Som udgangspunkt skal aktierne værdiansættes på baggrund af aktivernes værdi i selskabet fratrasket gældsposter, hvorefter denne værdi skal tillægges goodwill beregnet på baggrund af TSS-cirkulære 2000-10. Værdien af aktiverne svarer til de bogførte værdier på baggrund af den seneste aflagte årsrapport. Nogle af aktivernes værdi skal dog korrigeres på baggrund af yderligere vejledning fra hjælpereglen:

- Den regnskabsmæssige værdi af fast ejendom erstattes med den seneste offentlige vurdering, tillagt eventuelle ombygningsudgifter. Udenlandske ejendomme medtages til den bogførte værdi, da der ikke ligger offentlige vurderinger fra Skat på disse.
- Værdien på aktier i associerede og tilknyttede virksomheder erstattes med handelsværdien på aktierne. Hvis ikke handelsværdien kendes, skal hjælpereglen i cirkulæerne også anvendes på de associerede og tilknyttede virksomheder.
- Som tidligere nævnt skal der indregnes en goodwill på baggrund af beregningerne i TSS-cirkulære 2000-10

⁸ "Generationsskifte og omstrukturering" udgivet af Jurist- og økonomiforbundets forlag, 5. udgave, side 94-100

- Der skal beregnes og medtages udskudt skat på baggrund af de opdaterede værdier som beskrevet ovenfor. Negativ udskudt skat kan også medtages til en værdi under pari.
- Skulle der være værdi af egne aktier medtages disse ikke.

Ovenstående kan fraviges, hvis det vurderes at det vil give den korrekte handelsværdi.⁹

TSS-cirkulære 2000-10

Beregningsmodellens vejledende karakterer

TSS-cirkulære 2000-10 er en vejledning til beregning og dermed værdiansættelse af goodwill i forbindelse med handel eller overdragelser mellem interesseforbundne parter. Der vil dog i nogle brancher være en kutyme for, hvordan goodwill bliver beregnet i forbindelse med handler mellem ikke interesseforbundne parter, i disse tilfælde vil man kunne bruge disse kutymer til værdiansættelse af goodwill. Det er dog ikke alle brancher at man har disse kutymer, hvorfor der er mulighed for at bruge dette cirkulære.

Det skal dog igen nævnes at der er tale om en vejledning, for at gøre det nemmere at beregne goodwill. Med dette menes at der kan være konkrete omstændigheder, som gør at beregningsmetoden ikke giver det billede som der vil være, hvis der blev handlet med en tredjemand. Der vil derfor i de tilfælde skulle reguleres til i værdien, da en tredjemand måske ikke vil give noget goodwill, eller i andre tilfælde, hvor modellen ikke har beregnet goodwill at en tredjemand ville betale for goodwill.

Grundlag for beregningen

Grundlaget for beregningsmodel som ligger i cirkulæret er resultater før skat for de seneste 3 regnskabsår, opgjort efter årsregnskabsloven. Hvis ikke virksomheden aflægger regnskab efter årsregnskabsloven skal den skattepligtige indkomst for virksomheden lægge grund for beregningen. Vælges muligheden med at anvende den skattepligtige indkomst, skal der reguleres for regnskabsmæssige afskrivninger, hvorfor det i nogle tilfælde kan være nødvendigt at gå længere tilbage end de 3 år, for at kunne opgøre de regnskabsmæssige afskrivninger korrekt for de 3 år, som skal anvendes i beregningen. Det vil oftest være private virksomheder, som ikke aflægger regnskab der i stedet vil benytte reglerne omkring at anvende det skattepligtige resultat i stedet.

⁹<http://skat.dk/skat.aspx?oid=82336>

Regulering i de enkelte år

Inden der kan benyttes de regnskabsmæssige resultater, skal der reguleres for følgende poster:¹⁰

- ÷ Ikke udgiftsført løn eller vederlag til eventuel medarbejdende ægtefælle
- ÷ Finansielle indtægter
- + Finansielle udgifter
- +/÷ Eventuelle ekstraordinære poster* i henhold til årsregnskabsloven
- + Afskrivninger på tilkøbt goodwill

Årsagen til at, der skal reguleres for løn eller vederlag til medarbejderne ægtefælle skyldes, at det ikke giver et retvisende billede af virksomhedens resultat, hvis der er en ægtefælle, som arbejder gratis i virksomheden. Det kan i nogle tilfælde være hensigtsmæssigt, i forbindelse med den daglige drift af virksomheden at en ægtefælle ikke får løn. I tilfælde af salg til en tredjepart vil det dog næppe være tilfældet at ægtefællen vil blive ved med, at arbejde gratis, hvorfor det heller ikke vil være korrekt at der skulle beregnes goodwill af et resultat hvor ægtefællens løn ikke var en del af.

Grunden til at finansielle indtægter skal fratrækkes og finansielle udgifter skal tillægges i forbindelse med beregning af goodwill skyldes, at selve finansieringen af virksomheden ikke fortæller noget om, hvor rentabel driften af virksomheden er. Regulerede man ikke for de finansielle poster ville der kunne opstå tilfælde, hvor der kunne beregnes forskellig goodwill på to identiske virksomheder, hvor der blot var en større gearing i den ene virksomhed i modsætning til den anden.

Grunden til at der skal reguleres for eventuelle ekstraordinære poster i beregningen er igen for at vise det "normale" driftsresultat af virksomheden, hvor helt ekstraordinære poster ville kunne påvirke resultatet i den ene eller den anden retning og dermed også beregningen af goodwill, og som der også ligger i betegnelsen ekstraordinære forventes der ikke, at det er noget som sker årligt. Det skal dog nævnes, at siden ændringer til årsregnskabsloven tilbage i 2015, at der i årsregnskabsloven ikke længere er noget, der hedder ekstraordinære poster. Der er i stedet kommet et notekrav vedrørende særlige poster.¹¹

¹⁰ <http://skat.dk/skat.aspx?oid=82338>

¹¹ <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/dk/Documents/audit/Ny-AARL-1-juni-2015.pdf>

Grunden til at afskrivninger på tilkøbt goodwill skal reguleres for mener jeg at være, at der ikke her er tale om en værdiforringelse af et aktiv, som der i tilfælde af afskrivninger på øvrige aktiver, hvor det kan forventes at der er behov for tilkøb af nye aktiver når de er færdige med at blive brugt / afskrevet. Goodwill er mere over i den anden ende som ekstraordinære poster, da man må formode at virksomheden ikke tilkøber øvrige virksomheder hele tiden.

Vælger man at benytte det skattemæssige resultat som udgangspunkt for beregningen er goodwill er der også her poster, som der skal reguleres for, hvilket er:

- ÷ Medarbejdende ægtefælle
- ÷ Finansielle indtægter
- + Finansielle udgifter
- + Investeringsfondshenlæggelser (sidste indkomstår 1998)
- + Forskudsafskrivninger
- +/÷ Andre ikke skatterelevante driftsmæssige poster
- + Afskrivninger på tilkøbt goodwill

Som det kan ses er ovenstående meget lig reguleringerne for det regnskabsmæssige resultat, hvorfor jeg ikke vil uddybe dem yderligere. Dog er der regulering for andre ikke skatterelevante driftsmæssige poster. Med denne post menes, "eventuelle andre skattemæssige dispositioner, som har påvirket den skattepligtige indkomst, men som i lighed med de ovenfor nævnte poster, ikke ses at have betydning for virksomhedens drift og dermed for virksomhedens goodwillværdi. Dette gælder fx for det skattemæssige resultat af driftsfremmede aktiver. Se nedenfor under afsnittet "Forrentning af virksomhedens aktiver"¹²

Som det kan ses er ovenstående reguleringer til for at vise virksomhedens driftsmæssige resultat, uden at der er nogle påvirkninger fra eventuelle ekstraordinære poster, finansiering eller lignende.

¹² <http://skat.dk/SKAT.aspx?oid=1948119>

Vægtet gennemsnit af resultat

Nu hvor vi gennem ovenstående har reguleret resultaterne til at vise det driftsmæssige resultat for virksomheden skal der ske en vægtning af resultaterne for de enkelte år. Dette skal i følge vejledningen ske på nedenstående måde:

- Det korrigerede resultat for tredjesidste regnskabsår skal ganges med 1
- Det korrigerede resultat for anden sidste regnskabsår skal ganges med 2
- Det korrigerede resultat for tredjesidste regnskabsår skal ganges med 3
- Summen af ovenstående beregninger skal divideres med 6, hvoraf det vægtet gennemsnit fremkommer

Årsagen til at der skal ske en vægtning af resultaterne er for at give det seneste regnskabsår den største vægtning, da alt andet lige, er det seneste regnskabsårs resultat det tætteste vi kommer på de fremtidige resultater, da det er det seneste resultat vi kender. Denne fordeling giver rigtig god mening. Hvis der i et eksempel havde været resultater de seneste 3 år på 100, 50 og 25 ville det uden vægtningen ikke betyde noget hvilke år disse resultater var opnået. Men med vægtningen ville det kunne give en forskel på helt op til 50%, alt efter hvilke år de enkelte resultater var opnået i. I en handelssituation med en tredjepart, vil de seneste resultater som virksomheden har opnået også vægte større

Korrektion for udviklingstendens

Hvis der har været en konstant udviklingstendens henover de 3 år, hvad enten det er negativ eller positivt, vil der skulle beregnes et tillæg eller fradrag til det vægtede gennemsnitlige resultat. Med konstant udviklingstendens menes der at der skal f.eks. ske en stigning fra år 1 til år 2 og igen fra år 2 til år 3, hvis der var sket et fald det ene år og en stigning det andet, men henover de 3 år en samlet stigning til der ikke være tale om en konstant udviklingstendens.

Når der så er konstateret en konstant udviklingstendens vil beregningen være resultatet år 3 fratrasket resultatet år 1 divideret med 2 - som kan vises således $(100 - 50) / 2 = 25$. De 25 vil i dette eksempel så skulle tillægges det vægtede gennemsnitlige resultat, som der var blevet beregnet ovenfor.

I forbindelse med handel mellem uafhængige parter vil et budget ofte ligge til grund for beregningen forhandlingerne omkring goodwill. Dette kan dog ikke lade sig gøre i forbindelse med handel mellem interesseforbundne parter, da et budget bygger på en stor mængde skøn, og det dermed kan være svært at forhandle om disse skøn, hvis parterne begge har en interesse for at virksomheden eksempelvis handles så billigt som muligt. Ved at korrigere for udviklingstendenser skaber det også en lille indikation af hvad der sker i fremtiden på baggrund af de allerede kendte resultater, som der ikke kan forhandles om.

Driftsherreløn

I forbindelse med overdragelse af private virksomheder vil der efter beregningen ske en regulering i resultatet med driftsherrens løn, da denne normalvis ikke fratrækkes i lønnen men blot hæves på egenkapitalen. Regulering sker som 50% af resultatet, dog minimum kr. 250.000 og maksimum kr. 1.000.000. Hvis resultatet herefter er kr. 0 eller negativ antages det at goodwill er kr. 0

Ovenstående benyttes ikke i selskaber, da den som driver virksomheden ofte vil være ansat i virksomheden og dermed få løn ligesom de øvrige medarbejdere i virksomheden.

Hvis der var tale om et interessentskab, vil det beregnede vægtede gennemsnitlige resultat blive forholdsmæssigt fordelt ud på de enkelte interessenter, hvorefter der vil blive reguleret for driftsherreløn såfremt den enkelte interessent yder en væsentlig arbejdsindsats i virksomheden, som udgør minimum 50 timer om måneden. Er der ingen af interessenterne som yder dette vil det dog være muligt at fratrække én driftsherreløn.

Forrentning af virksomhedens aktiver

Når driftsherre lønnen er blevet fratrasket resultatet skal der opgøres en forrentning af virksomhedens aktiver. Denne forrentning af aktiverne skal fratrækkes resultatet. Der skal inden beregningen af denne forrentning udholdes driftsfremmede aktiver af den samlede aktivsum. Med driftsfremmede aktiver forstås aktiver, som ikke assistere til driften af virksomheden, dette kunne eksempelvis være obligationer, pantebreve og købt goodwill. Det er dog stadig en vurdering af de enkelte aktiver, hvorvidt de er driftsfremmede eller ej.

Yderligere kan de nævnes at aktiver som igangværende arbejder kun skal indgå til nettoværdien. Udlejningsejendomme kan også i visse tilfælde anses som værende driftsfremmede, der skal dog også reguleres for netto resultaterne af de driftsfremmede aktiver.

Som altovervejende hovedregel skal likvide beholdninger også anses for værende driftsfremmede aktiver, selvom de til en vis grad er nødvendige for at drive en virksomhed, kan selskabet også være så likvid at de ikke er nødvendige.

efter der er blevet sondret mellem om aktiverne er driftsfremmede eller ej, og dermed reguleret aktiverne, skal aktiverne forrentes. Aktiverne forrentes med 3 % + kapitalafkastsatsen, som for 2017 er 1 %. Dermed forrentes aktiverne med 4 %. Grunden til at forrentningen sammensættes med kapitalafkastsatsen er, at renten dermed følger det generelle samfund, da kapitalafkastsatsen opgøres årligt i virksomhedsskatteloven.

Kapitalisering

Efter at forrentningen af aktiverne er blevet fratrullet resultatet, har vi det endelige resultat, hvor der skal ske en kapitalisering af, gennem en kapitaliseringsfaktor. Kapitaliseringsfaktoren er et udtryk for det forventede årlige afkast af investeringen og er dermed sammensat af en forrentningsprocent og goodwillens forventede levetid, hvilket afspejler i hvor mange år man kan forvente afkast af den købte goodwill.

Forrentningen er fastsat fra lovgivningens side af, og er 8 % + kapitalafkastsatsen, og er derfor 9 % i 2017. Måden at gøre dette på ligner meget metoden man vil bruge i forbindelse med forhandlinger med en tredjepart, da det fra en købers side ville være meget smart at overveje, hvor stort et afkast man får ud af sin investering og dermed, hvor længe der går før den har betalt sig tilbage.

Goodwillens forventede levetid er i modsætning til forrentningen ikke nøjagtigt fastsat fra lovgivningens side og giver dermed plads til subjektive skøn. Grunden til at det ikke kan fastsættes ved lovgivning skyldes, at der kan være meget stor forskel på virksomheder og deres produkter. Det skal dog ikke forstås sådan at virksomheden ophører, når goodwillen udløber, men den goodwill der er blevet købt bliver i stedet erstattet med egen oparbejdet goodwill efter købet.

Det er dog gennem praksis blevet fastsat, at goodwillens levetid som udgangspunkt er 7 år, hvor der så kan være forhold der taler for, at den enten er mere eller mindre. Nogle af disse forhold kunne

eksempelvis være, at der er tale om en helt unikke produkter, som er svær for andre at kopiere, i disse tilfælde kunne der tales for at goodwillens levetid er længere end de fastsatte 7 år. Modsat hvis der var tale om produkter som er meget standardiseret, kunne der være tale om, at goodwillen levetid ville være kortere end de 7 år. Der kunne også være tale om en virksomhed med et rigtig stærkt brand, hvorfor goodwillens levetid kunne være længere, grundet at brandets levetid i sig kunne være længere.

I en forhandlingssituation med en tredjepart mener jeg dog at man skal se goodwillens levetid og afkastet på den samlet. Hvis det er vurderet at virksomheden har så stærk en goodwill at den kan holde i 15 år, er det ikke sikkert at forventningen til afkastet ville være lige så højt, som hvis man kun kunne forvente at virksomheden ville være der i 3 år. På denne måde kan metoden være meget statisk, men vil selvfølgelig ofte kun blive brugt i forbindelse med handel mellem nærtstående parter, hvor jeg tænker at man i meget sjældne tilfælde vil argumentere for at goodwillens levetid var længere end de standard 7 år. Jeg tænker også at nu om dage er det generelt svært at forestille sig at goodwill varer længere end 7 år, hvor den måske meget hurtigt vil blive erstattet af egen oparbejdet goodwill.

Nedenfor er skema med beregnede kapitaliseringsfaktorer:

Tabel 9: Beregnede kapitaliseringsfaktorer¹³

Levetid (år)/rente	9 pct.	10 pct.	11 pct.	12 pct.	13 pct.
1	0,46	0,45	0,45	0,45	0,44
2	0,90	0,89	0,88	0,87	0,86
3	1,31	1,30	1,28	1,26	1,25
4	1,71	1,68	1,65	1,63	1,60
5	2,08	2,04	2,00	1,96	1,93
6	2,43	2,38	2,33	2,28	2,23
7	2,76	2,70	2,63	2,57	2,52
8	3,08	3,00	2,92	2,85	2,78
9	3,38	3,28	3,19	3,10	3,02
10	3,66	3,55	3,44	3,34	3,25
11	3,93	3,80	3,68	3,57	3,46
12	4,18	4,04	3,90	3,77	3,65
13	4,42	4,26	4,11	3,97	3,83
14	4,65	4,47	4,31	4,15	4,00
15	4,87	4,68	4,49	4,32	4,16

Ifølge ovenstående skema ville en virksomhed, hvor levetiden på goodwill er 7 år ville kapitaliseringsfaktoren være 2,76. Skulle det beregnede resultat derfor være 100, ville goodwillen være 276.

Forhold der kan ændre beregning

¹³ <http://skat.dk/SKAT.aspx?oid=1948119>

Som tidligere nævnt kan der også være forhold, som gør at der efter beregningen efter modellen, skal ske en ændring til den endelige goodwill. Dette kunne eksempelvis være, hvis der kan være velbegrundede argumenter for, hvorfor de tidligere års resultater ikke afspejler de fremtidige. Det kunne være at der lige var blevet lavet en ny aftale om løbende ydelser. Det kunne også være at der var nogle nøglemedarbejdere, som ikke fulgte med over i forbindelse med handlen, eller hvis den gamle ejer var en stor del af virksomheden. Hvis virksomheden baserer hele sin indtjening på en enkelt kunde, ville dette også skabe en stor risiko for køberen af virksomheden. Hvis ikke virksomheden har eksisteret i 3 år, bliver man nødt til at ændre i beregningsmodellen, da den tager højde for 3 år.

Eksempel på beregning af goodwill

Tabel 10: Beregning af goodwill

	2015	2016	2017
Regnskabsmæssigt resultat	150.000	180.000	270.000
- renteindtægter	0	0	0
+ renteudgifter	5.000	15.000	50.000
+/- eventuelle ekstraordinære poster i henhold til Å	0	0	0
+ afskrivninger på tilkøbt goodwill	0	0	0
Anden regulering	0	0	0
Reguleret regnskabsmæssigt resultat	155.000	195.000	320.000
Indtjeningsevne $((1 \cdot 3 + 2 \cdot 2 + 3 \cdot 1) / 6)$			250.833
Udviklingstendens:			
Seneste år		320.000	
Første år		155.000	
		165.000	
50 pct. heraf			82.500
			333.333
Aktivsum		4.000.000	
Forrentning af aktiver		4%	160.000
Rest til forrentning af goodwill			173.333
Goodwill:			
Kapitaliseringsfaktor	2,76		478.885
Ved en forventet levetid på	7 år		

Som det ses i ovenstående eksempel er goodwill beregnet til kr. 476.885, Havde man vurderet goodwill's levetid til 4 år, hvor kapitaliseringsfaktoren er 1,71 ville goodwill være blevet beregnet til kr. 296.399, eller hvis man havde vurderet levetiden til 10 år, hvor kapitaliseringsfaktoren er 3,66 ville værdien være kr. 634.399, så med den rette argumentation ville der stadig være mulighed for at flytte lidt på tallene.

4.3.2. Passivpost

Hvis der i forbindelse med overdragelse af aktiepost med succession, helt eller delvist sker ved en gave, er der mulighed for at beregne en passivpost af dette. Hvis der i overdragelsen ingen elementer af gave er, er der heller ikke mulighed for at benytte sig af passivpost. Det er heller ikke en mulighed at benytte passivpost, hvis man benytter muligheden for at få fradrag for den udskudte skat på aktierne, som bliver omtalt senere. En passivpost i medfør af kildeskattelovens § 33 D, giver fradrag i beregningen af den gaveafgiftspligtige værdi. Fradraget bliver opgjort på baggrund af 22 % af den lavest mulige skattepligtige fortjeneste der ville være på aktiverne i forbindelse med et salg.

Jf. TfS 2001.174 LSR, er der ikke hjemmel til at begrænse beregningen af passivposten til den del af aktierne som sker ved en overdragelse af gave. Dette giver mulighed for at give en lille del af aktierne som gave, men stadig have muligheden for at beregne passivposten på hele andelen af aktierne. SKAT kontrollerer beregningen af passivposten, hvis SKAT har en ændring til passivposten er denne ændring bindende, medmindre afgørelsen påklages efter reglerne i skatteforvaltningsloven.¹⁴

4.4. Gaveafgifter

I forbindelse med at der sker en overdragelse af aktier med succession, vil der ske en succession i aktierne værdi, hvorfor der ikke sker en avancebeskatning af aktierne. Der vil dog stadig være et gaveelement i forbindelse med overdragelsen, hvis modtageren ikke betaler et vederlag i forbindelse med overdragelsen. Det kan dog kombineres med en del, som værende gaver og en del som værende vederlag, eller som sagt enten fuldt vederlag eller gave.

¹⁴ "Generationsskifte og omstrukturering" udgivet af Jurist- og økonomiforbundets forlag, 5. udgave, side 92-94

Gaveafgiften er fordelt som vist nedenfor:

Tabel 11: Fordeling af gaveafgift¹⁵

Gaveafgift			
Gavemodtager:	Gaveafgift	Bundfradrag	Bemærkninger
Ægtefæller	0 pct.	-	
Nærtbeslægtede** - almindelig sats - sats for aktier og virksomheder, der overdrages til arvinger, der opfylder betingelserne for succession mv.	15 pct. 7 pct.	64.300 kr.	Det gavebeløb, der kan gives afgiftsfrit, svarer til bundfradraget
Svigerbørn	15 pct.	22.500 kr.	
Stedforældre og bedsteforældre	36,25 pct.	64.300 kr.	
Fjernere slægtninge og ubeslægtede	Indkomstskat	-	

Med nærtbeslægtede menes børn, deres ægtefæller og børnene. Nærtbeslægtede er også stedbørn, plejebørn, eller personer som har lavet sammen med gavegiver over 2 år forud for modtagelsen af gaven.

Som det kan læses ud af ovenstående er gaveafgiften for nærtstående 15 %, der i dette tilfælde dog et bundfradrag på kr. 64.300., hvor der ikke skal betales gaveafgift. Netop dette bundfradrag gør at der i praksis ofte bliver anvendt gældsbreve i forbindelse med overdragelse af aktier. Der kunne f.eks. Blive overdraget en virksomhed til en værdi på kr. 1.000.000. I forbindelse med overdragelsen vil overdrageren give en gave på kr. 64.300 samt et gældsbrev på kr. 935.700. Dette gældsbrev vil her- efter kunne blive afdraget med gaver henover de næste 15 år. På denne måde vil det være muligt at overdrage en virksomhed fra f.eks. Forælder til barn uden at skulle betale afgift. Metoden gør dog også at man vil skulle planlægge overdragelsen i god tid.

Der er dog for nyligt blevet vedtaget at gaveafgiften på virksomheder og aktier, som opfylder kravene til succession skulle nedsættes henover en årrække. Nedsættelsen blev vedtaget til at skulle falde på følgende måde: 13 % i 2016 og 2017, 7 % i 2018, 6 % i 2019 og 5 % i 2020 eller senere. Hvis vi tager

¹⁵ <http://www.skm.dk/skattetal/beregning/afgiftsberegning/boafgift-og-gaveafgift-faktaside>

eksemplet fra tid vil der i forbindelse med overdragelsen igen kunne gives en gave hvorfor der ville skulle betales 7 % af de resterende kr. 935.700 svarende til en afgift på kr. 65.500, hvilket i flere tilfælde også kan være en god ide. Ser man ud fra et risikomæssigt synspunkt ville det i nogle tilfælde være bedre at betale noget af afgiften med det samme i stedet for at afdrage med gaver på et gælds-brev. Et eksempel kunne være, at man var gået sent i gang med overdragelse, hvor 15 til at afdrage gælds-brevet med gaver kan virke som næsten umuligt. Ville overdrageren dø inden gælds-brevet er betalt helt tilbage ville der skulle betales 15 % gaveafgift da der er nu tale om et gælds-brev i stedet for en virksomhed eller aktier. I ovenstående eksempel ville det være en dårligere forretning rent afgiftsmæssigt hvis overdrageren døde inden de første 8 år var gået, da afgiften på gælds-brevet ville overstige den afgift der skulle være blevet betalt i forbindelse med overdragelsen af virksomheden eller aktierne.

Der er i forbindelse med overdragelse af aktier med succession mulighed for at modregne latente skatter i forbindelse med beregningen af vederlaget for aktierne. Årsagen til dette skyldes at modtageren af aktierne succedere i overdragerens anskaffelsestidspunkt og anskaffelsesprisen på aktierne, hvorfor modtageren vil skulle betale skat af avance ved et eventuelt salg. Det vil derfor ikke være fair at modtageren skulle betale fuldt vederlag, når modtageren overtager den latente skat. Hvis vi igen benytter os af tidligere eksempel, men i stedet siger at modtageren skal betale kr. 1.000.000 for virksomheden, hvor anskaffelsesprisen for overdrageren været kr. 100.000. Hvis modtageren kort tid efter skulle vælge at sælge aktierne til kr. 1.000.000 ville modtageren skulle aktiebeskattes af kr. 900.000. På baggrund af dette vil det også være mest rimeligt, at der blev givet et nedslag i forbindelse med overdragelsen, hvilket der også er mulighed for gennem den latente skat. Der er som tidligere nævnt også mulighed for at beregne en passivpost som fragår i gaveafgiften. Det er dog ikke muligt at benytte fradraget for den latente skat og passivposten samtidig. Som tidligere nævnt er det ikke muligt at benytte begge regler. Skat har udsendt et styresignal at parterne har krav på det største nedslag i aktieværdien beregnet på baggrund af reglerne omkring passivposten eller rabat for den udskudte skat.¹⁶

¹⁶ "Generationsskifte og omstrukturering" udgivet af Jurist- og økonomiforbundets forlag, 5. udgave, side 90-92

5. Analyse

I ovenstående afsnit er der redegjort for lovgivning og praksis inden for overdragelse af unoterede aktier med succession. I indeværende afsnit vil jeg præsentere to cases, som vil anvendes i nedenstående analyse. Analyserne vil derefter danne grundlag for vurdering af, hvilke fordele og ulemper der kan være i forbindelse med overdragelse af selskab, samt om der er nogle muligheder for at komme omkring eventuelle ulemper. Til brug for beregningerne vil der blive anvendt 2017 satser.

5.1. Oplysninger til brug for analyserne og vurderingerne i opgaven

Tilbage i starten af 1991 købte Per Jensen sig ind i en ingeniørvirksomhed, som hed ABC Engineering A/S. Per købte sig ind for kr. 300.000, og fik dermed en ejerandel i selskabet på 40%. ABC Engineering A/S arbejdede dengang med solenergi.

Per var i årene direktør i og virksomheden begyndte lige så stille at vokse. I starten af år 2000 begyndte det at tage fart og ejerne kunne godt se, at for at kunne beholde deres stærkeste medarbejdere blev de nødt til at få dem ind i virksomheden. Per blev derfor rådgivet til at stifte et holdingselskab gennem en skattefri aktieombytning, for at kunne tømme ABC Engineering A/S for penge, så det blev billigere for medarbejderne at købe sig ind, samtidig med at salget til medarbejderne ikke ville udløse en skat. Aktieombytningen blev foretaget tilbage i 2005, holdingselskabet kom til at hedde PJ Holding ApS.

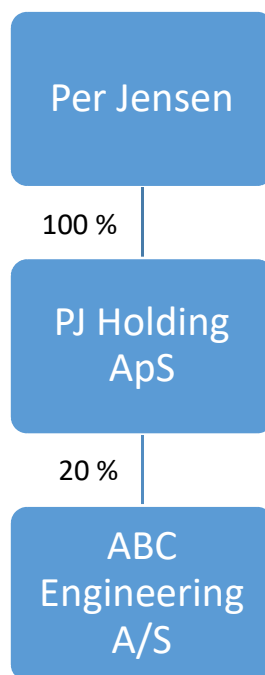
Der blev gennem årene solgt flere og flere aktier til medarbejderne til en mere fordelagtig pris, for at de alle vil være med på rejsen. Det begyndte dog også at gå bedre og bedre, men i takt hermed var der også flere og flere medarbejdere, som købte sig ind i selskabet, igen for at beholde deres nøgle medarbejdere.

I 2017 er ABC Engineering A/S ved at være en stor virksomhed, med 100 ansatte og omkring 250 mio. i omsætning. Per Jensens ejerandel er gennem frasalg til flere og flere medarbejdere kommet ned på 20%, hvor Per dog stadig er den med den klart største ejerandel i ABC Engineering A/S. Én af de ansatte som gennem tiden har købt sig ind, er Pers egen søn Troels Jensen.

Nu er Per blevet 70 år gammel og arbejder ikke længere i ABC Engineering A/S. Da ABC Engineering A/S er rigtig godt med i udviklingen på solenergi, forventer han at der inden for en årrække på 10 ville kunne ske et salg af ABC Engineering A/S til en større investor og dermed indbringe en stor fortjeneste i forhold til den indre værdi i selskabet Per ved dog ikke, hvornår dette salg vil ske.

Per er meget opsat på, at den største del af hans formue vil gå videre til Troels, hvorfor Per gerne vil vide, hvilke muligheder der er for at kunne få sin andel videre til Troels med den mindste skat som muligt.

Strukturen af Pers selskaber ser således ud:

Nedenfor er de regnskabsmæssige tal for de seneste 3 år:

Tabel 12: ABC Engineering A/S - Resultatopgørelse

Resultatopgørelse t.kr.	2015	2016	2017
Omsætning	150.000	200.000	250.000
Vareforbrug	-80.000	-140.000	-160.000
Lønninger	-50.000	-55.000	-60.000
Andre eksterne omkostninger	-10.000	-10.000	-10.000
Finansielle omkostninger	-500	-500	-500
Skat	-2.000	1.500	-4.000
Årets resultat	7.500	-4.000	15.500

Tabel 13: ABC Engineering A/S - Aktiver

Aktiver	2015	2016	2017
Ejendom	25.000	25.000	25.000
Driftsmidler	5.000	4.000	3.000
Tilgodehavender	30.000	60.000	87.500
Likvider	10.000	2.000	40.000
I alt	70.000	91.000	155.500

Tabel 14: ABC Engineering A/S - Passiver

Passiver	2015	2016	2017
Egenkapital	45.000	41.000	56.500
Udskudt skat	4.000	4.000	4.000
Gæld til realkreditinstitut	15.000	14.000	13.000

Kreditorer	5.000	30.000	80.000
Anden gæld	1.000	2.000	2.000
I alt	70.000	91.000	155.500

Tabel 15: PJ Holding ApS - Resultatopgørelse

Resultatopgørelse t.kr.	2015	2016	2017
Resultat af kapitalandele	1.500	-800	3.100
Eksterne omkostninger	-10	-20	-40
Finansielle indtægter	150	120	140
Skat	-30	20	-30
Årets resultat	1.610	-680	3.170

Tabel 16: PJ Holding ApS - Aktiver

Aktiver	2015	2016	2017
Kapitalandele	9.000	8.200	11.300
Værdipapirer	4.000	3.500	3.100
Likvider	1.000	1.500	2.000
I alt	14.000	13.200	16.400

Tabel 17: PJ Holding ApS - Passiver

Passiver	2015	2016	2017
Egenkapital	13.900	13.100	16.300
Anden gæld	100	100	100
I alt	14.000	13.200	16.400

5.2. Cases

I det efterfølgende afsnit vil jeg gå ind og regulere værdierne på selskabets aktive for at beregne aktiernes værdi, til overdragelsen. Derefter vil jeg komme ind på overdragelse og beskatning af holdingselskabet, samt hvilke forskellige muligheder der kunne være for overdragelse af selskabet. Herefter vil jeg komme ind på de forskellige finansieringsmuligheder der er for køber i forbindelse med overdragelse af selskabet og henfører dem til forskellige muligheder for at overdrage aktierne til sønnen, jeg vil her komme ind på de tre, som jeg mener er mest sandsynlige, hvorfor der findes mange andre metoder at gøre dette på. Så vil jeg komme ind på hvordan successionsreglerne er opbygget for at beskytte virksomhederne. Afslutningsvis vil jeg komme ind på fordele og ulemper ved drift af passiv virksomhed, på baggrund af de førnævnte områder.

5.2.1. Værdiansættelse af selskabets aktier til handelsværdier

I forbindelse med overdragelsen af JP Holding ApS til sønnen, skal aktiverne i virksomheden omregnes til handelsværdier. Da der er tale om en overdragelse mellem forældre og børn anvendes skats goodwill cirkulære. Værdipapirerne er børsnoterede værdipapirer, hvorfor de allerede er indregnet til handelsværdi, det samme gør sig gældende for likvide beholdninger, som består af indestående på banken. Det eneste vi derfor skal have omregnet er kapitalandele i ABC Engineering A/S. Da der er tale om en associeret virksomhed, skal vi gå ind og vurdere på handelsværdierne inde i ABC Engineering A/S. Da der stadig er tale om overdragelse mellem forældre og børn, og der på nuværende tidspunkt ikke er en kendt salgsværdi på ABC Engineering A/S, skal vi benytte Skats goodwill cirkulære til beregning af goodwillen i ABC Engineering A/S.

Beregning af goodwill i ABC Engineering A/S, vil på baggrund af tidligere beskrevet teori blive beregnet således: $7.447 \times 2,76 = 20.574$, hvorfor der vil være en forventet levetid på goodwillen på 7 år.

Goodwill er på baggrund af ovenstående beregning blevet beregnet til t.kr. 20.574, yderligere er ejendommene blevet vurderet til en værdi på t.kr. 35.000 og driftsmidler til t.kr. 3.700. De øvrige aktiver er de bogførte værdier vurderet som værende retvisende for handelsværdier. Der er på baggrund af regulering til handelsværdier blevet indregnet udskudt skat på t.kr. 6.880. Den nye balance med handelsværdier for ABC Engineering A/S ser derefter således ud:

Tabel 18: ABC Engineering A/S - Aktiver reguleret til handelsværdi

Aktiver	2017	Reguleringer	Handelsværdier
Goodwill	0	20.574	20.574
Ejendom	25.000	10.000	35.000
Driftsmidler	3.000	700	3.700
Tilgodehavender	87.500	0	87.500
Likvider	40.000	0	40.000
I alt	155.500	31.274	186.774

Tabel 19: ABC Engineering A/S - Passiver reguleret til handelsværdi

Passiver	2017	Reguleringer	Handelsværdier
Egenkapital	56.500	24.394	80.894
Udskudt skat	4.000	6.880	10.880
Gæld til realkreditinstitut	13.000	0	13.000
Kreditorer	80.000	0	80.000
Anden gæld	2.000	0	2.000
I alt	155.500	31.274	186.774

Egenkapitalen er dermed forhøjet med t.kr. 24.394, efter reguleringen til handelsværdier. Da JP Holding ApS ejer 20% af ABC Engineering A/S, vil balancen kapitalandelen blive påvirket med t.kr. 4.879, hvoraf der ikke afsættes udskudt skat grundet at der ejes 20% af de unoterede aktier. Balancen i JP Holding ApS, vil efter reguleringen se således ud:

Tabel 20: PJ Holding ApS - Aktiver reguleret til handelsværdier

Aktiver	2017	Reguleringer	Handelsværdier
Kapitalandele	11.300	4.879	16.179
Værdipapirer	3.100	0	3.100
Likvider	2.000	0	2.000
I alt	16.400	4.879	21.279

Tabel 21: PJ Holding ApS - Passiver reguleret til handelsværdier

Passiver	2017	Reguleringer	Handelsværdier
Egenkapital	16.300	4.879	21.179
Anden gæld	100	0	100
I alt	16.400	4.879	21.279

Handelsværdierne vil på baggrund af Skat cirkulærer være t.kr. 21.179, som er den værdi, der vil blive benyttet i de efterfølgende beregninger og overvejelser.

5.2.2. Overdragelse og beskatning af aktierne

I forbindelse med overdragelsen af aktierne vil vi først gå ind og vurdere på, hvorvidt der er tale om en passiv eller aktiv virksomhed, da dette har en stor indflydelse på, skatten og de muligheder der er i forbindelse med overdragelsen. Går vi ind og kigger på indtjeningen i JP Holding ApS, kan det ses at der henover de seneste 3 år har været indtægter på t.kr. 150, 120 og 140 fra aktier og likvide beholdninger, som har haft en værdi henover de seneste 3 år på t.kr. 5.000, 5.000 og 5.100. Alt dette kan betegnes som værende passiver aktiver. Det der så er tilbage er kapitalandelene i ABC Engineering A/S, da denne både indtjeningsmæssigt men også forholdsmæssigt i aktiverne er den største, er det denne post, der er afgørende for hvorvidt der er tale om en passiv virksomhed eller ej. Nå vi går ind og ser på, at JP Holding ApS ejer 20% af aktierne i ABC Engineering A/S, betyder dette at vi ikke kan indregne selskabets indtægter og aktiver i vores vurdering af hvorvidt JP Holding ApS, er et passiv eller aktiv selskab og tæller derfor kun med som aktier. På baggrund heraf kan vi konkludere at JP

Holding ApS er en passiv virksomhed, hvorfor beregningerne og forslag til overdragelserne til udgangspunkt i dette. I forbindelse med beregning af aktieindkomst vil jeg ikke tage udgangspunkt

Overdragelse af aktierne til sønnen

Som det første vil jeg gå ind og se, hvilke konsekvenser det vil have, hvis vi gik ind og overdrog aktierne i JP Holding ApS til sønnen:

Som vi fandt ud af ovenfor er det ikke en mulighed at overdrage til sønnen med succession, hvorfor der vil ske en beskatning i forbindelse med overdragelsen. Prisen for anparterne er ifølge tidligere beregning t.kr. 21.179. Skatten for faren i forbindelse med overdragelsen vil blive t.kr. 8.761

Skulle faren vælge at overdrage anparterne til sønnen vil der ligeledes blive lagt t.kr. 3.167 ($21.179 - 64 \times 15\%$) til i gaveafgift, hvilket vil give en samlet beskatning i forbindelse med overdragelsen på t.kr. 11.928, gaveafgiften vil i dette tilfælde være den høje, da det igen kun er erhvervsmæssige virksomheder, der har en sænket gaveafgift. Dette beløb vil være usædvanligt svært for faren at kunne fremskaffe i forbindelse med overdragelsen, og ville måske ende med at han ikke selv havde noget at leve for bagefter.

Skulle faren i stedet vælge at overdrage det på et gældsbevis ville det tage mange år at afdrage dem med gaver og de vil stadig stå i en situation, hvor det vil være svært at fremskaffe t.kr. 8.761, som skal bruges til skatten i forbindelse med overdragelsen af aktierne. Det vil være den samme skat hvis de valgte at sønnen skulle betale, hvorfor det i stedet vil blive sønnen der skulle fremskaffe pengene til køb af anparterne.

I dette eksempel vil sønnen få en anskaffelsessum på anparterne svarende til prisen på t.kr. 21.179.

Som det kan ses er denne metode meget likviditets tung, da der ligger en stor skattebyrde på aktiver som ligger inde i et selskab, og i dette tilfælde hvor en del af aktiverne (aktierne i ABC Engineering A/S) ikke er særligt omsættelige. Dette vil enten gå ud over den del som faren har tilbage, som måske skulle være hans pensionsopsparing, eller blive en stor gæld for sønnen, som måske vil være nødsaget til at opløse selskabet, for at få noget likviditet ud af dette, hvilket fører mig til den anden mulighed.

Opløse holding inden overdragelsen

I stedet for at sønnen opløser selskabet efter at det er blevet overdraget er der også en mulighed for at faren opløser selskabet, inden han laver overdragelsen.

I dette tilfælde vil aktiverne igen skulle opgøres til handelsværdier, ligesom i tidligere mulighed, hvorfor vi kan benytte samme værdier. I forbindelse med en opløsning af et selskab er der også tale om en afståelse af anparterne, hvorfor skatten også her er t.kr. 8.761. Så dette vil udløse samme mængde skat som tidligere, men giver os nogle flere muligheder i forhold til fordelingen af aktiver. Det vil derfor nu være muligt kun at overdrage aktierne i ABC Engineering A/S til sønnen i stedet for også at overdrage aktier og likvider, samtidig er der kommet de t.kr. 5.100 ud i likvider aktier og likvider, hvoraf der kunne benyttes nogle af dem til at betale skatten i forbindelse med opløsningen af selskabet.

Hvis der skulle ske et almindeligt salg, vil sønnen skulle fremskaffe finansiering på t.kr. 16.179 i forbindelse med købet. Ville faren overdrage det på et gældsbevis ville det stadig tage rigtig lang tid i forhold til at skulle overdrage det med gaver, men der vil i dette eksempel, hvis faren bruger de frie midler til at betale skatten kun skulle fremskaffes yderligere kr. 3.661.

Denne metode giver også muligheden for at overdrage ABC Engineering A/S, til en lavere gaveafgift, da der er tale om en erhvervsmæssig virksomhed, samt at det er en mindre del af selskabet der overdrages. I dette tilfælde vil gaveafgiften være t.kr. 1.128($16.179 - 64 \times 7\%$), hvilket er t.kr. 2.039 mindre end det forrige eksempel, men giver dog stadig en samlet skat på t.kr. 9.889. Det vil dog være muligt at kombinere mulighederne så faren og sønnen kunne dele lidt af skatten imellem sig, så faren stadig har noget tilbage til sin pension og sønnen ikke bliver meget forgældet. Man skal her dog stadig være opmærksom på, at der ville skulle betales skat i forbindelse med udbytter, til at afdrage gælden med. Sønnen vil efterfølgende have mulighed for at lave en aktieombytning for at få aktierne i ABC Engineering A/S ind under et holdingselskab og dermed udskyde skatten ved et eventuelt salg af aktierne i ABC Engineering A/S.

Salg af aktierne i ABC Engineering A/S

Den sidste metode jeg vurderer også kunne være en god mulighed ville være at sælge aktierne i ABC Engineering A/S mellem PJ Holding ApS og et holdingselskab stiftet af sønnen.

Da vi ved de tidligere eksempler har fået fastsat, at det ikke er til at komme uden om skatten på de t.kr. 8.761, som der kommer hvad enten vi lukker selskabet, eller overdrager det til sønnen, var det også en mulighed at skubbe skatten.

Da det ikke udløser en skat at sælge aktierne i ABC Engineering A/S, da de er ejet af faderens holdingselskab, var det en mulighed at skubbe skatten ved netop at sælge aktierne. Sønnen kunne oprette sit eget holdingselskab, og der ville kunne ske et salg af aktierne mellem holdingselskaberne.

Først vil aktierne i ABC Engineering A/S skulle værdiansættes, her vil vi igen kunne bruge Skats cirkulære, da der stadig er tale om salg mellem to uafhængige parter, så aktiernes værdi vil være t.kr. 16.179.

Da ovenstående salg ikke udløser nogen skat, som også tidligere nævnt, vil det være muligt at sælge aktierne på et gældsbrief mellem holdingselskaberne. Der er allerede frie midler i farens holdingselskab, hvorfor han alt andet lige ikke vil komme til at mangle penge det første stykke tid.

Gældsbriefet vil skulle renteberegnes på markedsvilkår. Man vil her skulle gå ind og se på, hvor meget vil faderen få i rente, hvis han satte pengene et andet sted samt se på, hvor meget sønnen vil kunne låne til hos en tredjepart. Afdragene på gældsbriefet vil kunne sammensættes på en sådan måde, at det afdrages hver gang der sker udbytte nede fra ABC Engineering A/S. Da aktierne i ABC Engineering A/S er ejet af sønnens holdingselskab, vil der ikke være skat på udbyttet, hvorfor det vil give en større mængde likviditet til at afdrage gælden.

Med ovenstående metode, vil alle fremtidige værdistigninger tilfalde sønnen. Hvis de i fællesskab dermed vurderer at selskabet er i stand til at genere mere overskud og værdistigning end renten til faderen vil det alt andet lige være en fordel i forhold til at få overdraget mest mulig værdi. Da de også vurderer at der ligger en stor latent værdi i forbindelse med et senere salg, vil det også være en god ide, at få det over til sønnen inden der skulle ske eventuelle forhandlinger eller bud på aktierne, da disse bud og forhandlinger dermed vil komme til at lægge grund for værdien af aktierne i stedet for Skats cirkulære.

I første omgang vil dette eksempel ikke udøse noget skat. Faren vil derfor, som tidligere nævnt, have mulighed for at forbruge at de likvider der allerede er i holdingselskabet og de eventuelle afdrag der kommer på gældsbriefet. Skulle faren dø kort tid efter vil skatten på holdingselskabet blive det samme som i de tidligere eksempler.

I dette eksempel vil der dog ikke være mulighed for at afdrage på gælden med gaver, da gælden ligger mellem de to holdingselskaber.

Delkonklusion

Som det ses i alle af de tre eksempler er der ikke en mulighed for at komme uden om beskatning af anparterne, da JP Holding ApS, er vurderet som værende et passivt selskab. Når jeg siger uden om beskatning mener jeg, at der ikke er mulighed for at skubbe beskatningen, som er det eneste man gør i forbindelse med overdragelse med succession. Den sidste har eksemplerne giver dog en mulighed for at skubbe skatten videre så længe faren lever og i mellemtiden lade den potentielle samt fremtidige værdistigning overgå til sønnen.

Disse eksempler viser også, hvor stor en vigtighed planlægning har i forbindelse med strukturering af sine virksomheder. Havde faren eksempelvis aldrig lavet et holdingselskab ville det have været muligt at overdrage aktierne i ABC Engineering A/S til sønnen med succession. Havde faren dog ikke lavet en holding struktur ville de løbende frasalg og udbytter fra ABC Engineering A/S være skulle beskattes med det samme, hvilket giver mindre beløb til eksempelvis at geninvestere afkastet.

Det havde også været muligt at drive ABC Engineering som et I/S, hvor det dermed også ville give mulighed for at overdrage med succession og samtidig lade afkastet blive beskattet lavt ved at bruge virksomhedsskatteordningen. Det vil dog igen bringe andre ulemper med sig i form af at der er personlig hæftelse, som det ikke er sikkert at de vil løbe den risiko.

Nogle af de tilvalg, som der bliver gjort løbende kan give nogle fravalg, når man står og skal til at lave en generationsskifte af virksomheden. Det er meget sjældent, at man tager de senere overvejelser med i disse betragtninger, da de kan ligge meget langt ude i fremtiden. Da det ikke er sikkert at virksomheden overlever så længe, eller at man stadig har virksomheden når man når pensionsalderen kan jeg også godt forstå, hvorfor man i de løbende overvejelser ikke nødvendigvis tager højde for disse faktorer. Om det så er bevidst at der ikke tages højde for generationsskiftet, eller det blot er forglemmelse skal jeg ikke kunne sige.

5.2.3. Øvrige forhold

I dette punkt vil jeg komme nærmere ind på de øvrige forhold omkring driften af en passiv virksomhed, som man jeg ikke er kommet ind på i de ovenstående eksempler.

I de ovenstående eksempler er der blevet lagt meget vægt på, at få overdraget værdierne til sønnen med så lille en betaling til skat som muligt. Årsagen til at jeg har lagt dette fokus skyldes at det er min

erfaring, at i forbindelse med et generationsskifte er det én af de faktorer som betyder mest. Ser man bort fra dette kan der også være gode sider, ved netop at drive en passiv virksomhed. I ovenstående eksempel bliver JP Holding ApS en passiv virksomhed grundet den begrænsede ejerandel i ABC Engineering A/S. Som sagt kunne dette have været undgået ved ikke at have et holdingselskab. Det giver dog i stedet en mulighed for at skubbe en stor skat foran sig. Det løbende afkast der har været i årene i ABC Engineering A/S har faren kunne geninvestere med en meget lav beskatning, hvilket giver en større likviditet og dermed også flere muligheder inden for investering. Man skal her lægge vægt på at det giver flere muligheder, da det ikke giver den store forskel hvorvidt man køber f.eks. Obligationer i selskabet eller trækker pengene ud og køber obligationer, da både afkastet og skatten af afkastet er procentandele. Derfor giver den passiv virksomhed i ovenstående tilfælde større muligheder for geninvestering af afkastet.

I ovenstående eksempler blev der lagt stor vægt på at aktierne i ABC Engineering A/S skulle overdrages til sønnen. Ofte vil det i konstellationer som denne ikke være en mulighed for at overdrage aktier til 3. Parter uden at de øvrige ejere får en mulighed for at købe aktierne. Dette skyldes, at der ofte i selskaber med flere ejere ligger en aktionæraftale, som beskriver hvorvidt det er muligt at sælge sine aktier til 3. Parter. I denne aftale står der oftest også beskrevet, hvordan værdien på aktierne skal beregnes. At man ikke kan give aktierne videre til sine børn og at de er værdisat på forhånd kan måske lyde som en negativ ting, men det synes jeg dog ikke nødvendigvis at det er. Ejerne har alle set aktionæraftalen inden de har købt sig ind og har sikkert også haft mulighed for at påvirke aftalen. Aftalen er dermed blevet lavet aktionærerne imellem inden nogen af dem havde i tankerne at de skulle ud af den, hvorfor den alt andet lige må være blevet lavet på et fair grundlag. Dette giver dermed en hvis sikkerhed omkring, at ejerne af aktierne kan få omdannet deres investering i virksomheden til kontanter i forbindelse med at de gerne vil udtræde af virksomheden. Der kan derfor også være en stor tryghed omkring at drive et passiv selskab. Igen vil der ikke være nogen skat i forbindelse med salget til de øvrige aktionærer, hvorfor den likviditet der kommer ud af salget vil kunne blive geninvesteret.

I de ovenstående forhold har vi været meget inde på, hvordan forholdene har været for den faren, som den endelige ejer, samt i hans holdingselskab. Vi har dermed ikke været meget inde og kigge på, hvordan de påvirker ABC Engineering A/S, at ejerandelen deri er så lille, at det for Per en passiv virksomhed. Grunden til at vi har brugt så lidt tid på dette skyldes, at det ikke har de store konsekvenser for ABC Engineering A/S, at PJ Holding ApS bliver anset for værende en passiv virksomhed. Vi har i

eksemplerne ikke være inde og diskutere hvorvidt det vil være hårdt for ABC Engineering A/S' likviditet at overdrage aktierne i PJ Holding ApS. Likviditeten i selskaberne er ellers altid et meget stort omdrejningspunkt, når der bliver talt om aktive og passive virksomheder og succession. Årsagen til at vi ikke har været inde på likviditeten i ABC Engineering A/S, skyldes at en overdragelse mellem Per og hans søn ikke vil komme til at påvirke ABC Engineering A/S' likviditet, da Per ikke har en stor nok ejerandel i virksomheden til at trække penge ud i forbindelse med overdragelsen til sin søn. Overdragelsen vil dermed ikke have nogen negative effekter i driftsselskabet.

Ovenstående kan nemt blive overset i forbindelse med en overdragelse, hvor der fokuseres meget på at få så mange værdier videre til den næste generation med så lav en beskatning som muligt. Med ovenstående vil jeg frem til, at virksomheder der bliver anset som værende passive ikke har behov for at blive beskyttet. I ovenstående eksempel er det selve ejerstrukturen som gør, at selskabet ikke har behov for beskyttelse. Da der er mange ejere, vil en overdragelse hos den ene af dem ikke påvirke selskabets likviditet. Samtidig vil det alt andet lige ikke have den store påvirkning hvis én af ejeren skulle blive nødt til at udtræde, da der stadig er mange kræfter tilbage i virksomheden til at drive den videre. Jeg mener dermed at én af de stærke sider ved passive virksomheder er, at det i sig selv ikke har behov for beskyttelse af lovgivningen.

Øvrige selskaber, som falder inde under samme kategori, passiv virksomhed, har i samme omfang heller ikke behov for beskyttelse. Tager man selskaber, der kun har likvider og aktier vil det ikke gøre den store forskel, hvorvidt der blev solgt en række værdipapirer og trukket penge ud af virksomheden for at kunne overdrage den. Man kan faktisk tale om, hvorvidt der er tale om en virksomhed, da der i disse tilfælde blot er tale om formuepleje. Formueplejen kunne lige så vel ske uden for selskabet, hvorfor man kunne lukke selskabet og købe værdipapirer uden for selskabet. Der vil måske være et mindre beløb at købe værdipapirer for, men afkastet vil når det var kommet ud til personen være blevet beskattet lavere. Det samme gør sig gældende for selskaber med investeringsejendomme. Investeringsejendomme er en lille virksomhed hver for sig, hvorfor det ikke vil skade selskabets virksomhed som helhed, at skulle sælge nogle af disse ejendomme for at kunne skaffe penge til en eventuel overdragelse. Om selskabet har 20 ejendomme, eller har 10 ejendomme har ikke den store betydning for driften. Samtidig er det også forholdsvis nemt at sælge en ejendom fra i modsætning til at skulle sælge en lille del af sin ingeniørvirksomhed fra. Dette vil selvfølgelig skade selskabets resultat

grundet at der er færre ejendomme, men det er ikke noget som vil skade virksomheden som helhed, eller samfundet for den sags skyld.

Desto mere jeg har læst og arbejdet i dette emne er jeg også kommet til den forståelse at reglerne vedrørende succession er lavet for at beskytte virksomhederne og derigennem samfundet. Derfor er der nogle virksomheder som bliver anset som værende passive, da de ikke har behov for at blive beskyttet og dermed ikke belaster samfundet, hvis det skulle blive nødvendigt at trække likviditet ud af dem. Eller i andre tilfælde, hvor der ikke kan trækkes likviditet ud af selskaberne, da de ejer under 25%.

Lovgivningen omkring succession er derfor lavet for at beskytte virksomhedernes overlevelse og dermed også tilgodesee samfundet. Dette underbygges også af, at der er nedsat gave- og boafgift på erhvervsmæssige virksomheder og ikke virksomheder generelt. Jeg ser det derfor som en fordel, at selskabet ikke har behov for beskyttelse.

5.3. Fordele og ulemper

Fordele	Ulemper
• Ikke behov for beskyttelse • Nemmere at sælge fra	• Likviditetsmæssig tung • Ingen sænket gaveafgift • Risiko for at skulle lukke selskabet

Ikke behov for beskyttelse

Jeg ser det som en meget stor fordel for selskabet, at der ikke er behov for at beskytte selskabet gennem lovgivning. At der er så spredt en ejerstruktur, at selskabet vil kunne komme videre, selvom én måtte vælge at fratræde. Det er en meget vigtig egenskab at sprede sin viden og ledelse henover flere nøglepersoner for dermed ikke at komme i problemer i forbindelse med at der skulle ske udskiftning. Det samme gør sig gældende i forbindelse med at have værdipapirer og investeringsejendomme, hvor hvert aktiv er en form for virksomhed i sig selv, og selskabet som helhed ville kunne

leve videre selvom der skulle være behov for at sælge fra. Ofte har en virksomhedsejer en kærlighed over for den virksomhed som de har haft i mange år, hvorfor det må være rart at vide, at virksomheden vil leve videre selv efter et generationsskifte.

Nemmere at sælge fra

En anden fordel er også, at når så en ejer vælger at det er på tide at lave et generationsskifte, at det i de passive virksomheder er forholdsvis nemmere at sælge en del af virksomheden fra, for at skabe likviditet. Som tidligere nævnt kan ejendommene sælges hver for sig, og der vil altid være personer som er interesseret i at købe ejendomme som investering. Værdipapirer er selvfølgelig nemme at sælge så længe de bliver handlet på en børs. Afslutningsvis vil det også være forholdsvis nemt at sælge aktier i en unoteret virksomhed, hvor man ejer under 25%, da der er ejere til den resterende del, som kunne have en interesse i at købe en del mere af virksomheden. Der vil oftest også være en aktionæraftale, som fortæller, hvem man må sælge sine aktier til samt hvordan disse aktier skal værdisættes. Dette giver igen en hvis ro i forbindelse med, om ens lange investering i sidste ende kan blive til penge og ikke vil blive ved med at stå i selskabet.

Manglende mulighed for succession

En af de klare ulemper ved passiv virksomhed er den manglende mulighed for succession, hvorfor modtageren ikke kan træde i overdragerens sted rent skattemæssigt. At der ikke kan succederes gør, at det koster meget likviditet i forbindelse med et generationsskifte, da der skal ske beskatning af aktierne. Da skatten på gevinst af aktier er op til 42%, skal der ikke være mange værdier i selskabet, for at der kommer en stor skat i forbindelse med overdragelsen. Det kan være svært at finansiere denne skat.

Ingen sænket gaveafgift

En anden ulempe er, at de nye regler for sænket gaveafgift, ligesom succession, kun gælder for erhvervsmæssige virksomheder. Dette betyder at der kommer yderligere pres på likviditeten i forbindelse med overdragelsen. Da gaveafgiften er 15%, som der skal lægges til oven i den skat, som der allerede er betalt i forbindelse med beskatning af aktierne er der pludselig ikke meget likviditet tilbage. Der er dog stadig mulighed for at overdrage på gældsbevis og dermed afdrage med gaver, men derfor mindsker reglerne dog stadig de muligheder som der er i forbindelse med generationsskiftet.

Risiko for at skulle lukke selskabet

Grundet de forrige punkters pres på likviditeten kan der være en risiko for helt at skulle lukke selskabet i forbindelse med overdragelsen af værdierne deri. Er selskabets værdi meget stor i forhold til de værdier der er udenfor ville det kunne være meget svært at betale skatterne og afgifterne i forbindelse med generationsskiftet, hvorfor man ville skulle ind i selskabet og finde likviditeten. Det ville derfor kunne blive nødvendigt helt at lukke selskabet for at kunne fremskaffe denne likviditet. Dette ser jeg som en ulempe, da de måske var derfor man ville lave generationsskiftet i første omgang. Dog vil man kunne vende det om og se på, om det er nødvendigt at overdrage en passiv virksomhed til sine børn, men jeg ser det dog som en ulempe.

6. Konklusion

For personer sker der beskatning af unoterede aktier i forbindelse med afståelse heraf. I forbindelse med et salg, vil aktierne som er blevet anskaffet først, også være dem som bliver solgt først. Fysiske personer bliver beskattet efter realisations princippet, som betyder at ejeren bliver beskattet i det år, hvor aktierne bliver afstået. En afståelse kan ske, hvad enten aktierne bliver solgt, givet væk som en gave eller som en del af en byttehandel. Hovedreglen er, at gevinster og tab opgøres efter gennemsnitsmetoden, hvilket betyder at den gennemsnitlige kostpris på aktierne skal fratrækkes salgsprisen for at opgøre avancen. Aktieindkomst for personer beskattes med 27% op til de første kr. 52.900 og med 42% derudover.

Ved succession forstås at den overtagende person træder i den overdragende person skattemæssige stilling, hvilket vil sige at den overtagende person overtager anskaffelsestidspunkt og værdi på de overtagende aktier. Dette betyder at der ikke vil ske en beskatning i forbindelse med overdragelsen, hvorfor skatten vil blive skubbet. Personer der kan overtage med succession er: børn, børnebørn, søskende og deres børn, herunder ligestilles adoptivbørn og stedbørn, som var de af naturlig slægtsforhold samt medarbejdere. For at overdrage med succession, skal der ske en overdragelse af minimum 1 % af aktiekapitalen. For at kunne succedere i et selskab, skal der være tale om en erhvervsmæssig virksomhed, hvilket vil sige at 50% af handelsværdierne af aktiverne de seneste 3 regnskabsår samt på handelstidspunktet ikke må udgøres af fast ejendom, besiddelse af kontanter, værdipapirer eller lignende. Det samme gør sig gældende for omsætningen, her må 50 % af omsætningen i de seneste 3 regnskabsår ikke komme fra førnævnte aktiver. Dette har en stærk påvirkning da hvis der ikke kan overdrages med succession vil ske en beskatning af aktierne i forbindelse med overdragelsen.

Som udgangspunkt skal aktierne i et selskab solgt mellem interesseforbunde parter sælges til handelsværdi. Da dette kan være meget svært grundet deres fælles interesse og da der ofte ikke er meget omsætning i de unoterede aktier, har skat fremsat værdiansættelsescirkulærer til at hjælpe i forbindelse med værdiansættelse af selskabet. Selskabets aktier værdiansættes på baggrund af værdien af selskabets aktiver fratrasket gæld. Som udgangspunkt værdiansættes aktiverne til bogført værdi, dog skal nogle af aktiverne reguleres. Den regnskabsmæssige værdi af fast ejendom erstattes med den

seneste offentlige vurdering, tillagt eventuelle ombygningsudgifter. Værdien på aktier i associerede og tilknyttede virksomheder erstattes med handelsværdien på aktierne. Hvis ikke handelsværdien kendes, skal hjælpereglen i cirkulærerne også anvendes på de associerede og tilknyttede virksomheder. Der skal beregnes og medtages udskudt skat på baggrund af de opdaterede værdier som beskrevet ovenfor. Negativ udskudt skat kan også medtages til en værdi under pari. Goodwill beregnes også efter Skats cirkulære og bygger på en beregning på baggrund af selskabets regnskabsmæssige resultater reguleret for Ikke udgiftsført løn eller vederlag til eventuel medarbejdende ægtefælle, finansielle indtægter, finansielle udgifter, eventuelle ekstraordinære poster og afskrivning på tilkøbt goodwill. Efter reguleringen af resultaterne for de seneste 3 regnskabsår, skal der ske en vægtning af resultaterne hvor tredjesidste kvartal gangens med 1, anden sidste gangen med 2 og sidste ganges med 3. Disse lægges sammen og divideres med 6. Efterfølgende skal der ske en regulering af udviklingstendensen. Værdien af dette resultat skal dermed fratrækkes en forrentning af aktivsummen og dermed er goodwill opgjort på baggrund af Skats cirkulære og kan lægges til aktiernes værdi.

Jeg ser det som en meget stor fordel for selskabet, at der ikke er behov for at beskytte selskabet gennem lovgivning. At der er så spredt en ejerstruktur, at selskabet vil kunne komme videre, selvom én måtte vælge at fratræde. Det er en meget vigtig egenskab at sprede sin viden og ledelse henover flere nøglepersoner for dermed ikke at komme i problemer i forbindelse med at der skulle ske udskiftning. Det samme gør sig gældende i forbindelse med at have værdipapirer og investeringsejendomme, hvor hvert aktiv er en form for virksomhed i sig selv, og selskabet som helhed ville kunne leve videre selvom der skulle være behov for at sælge fra. Ofte har en virksomhedsejer en kærlighed over for den virksomhed som de har haft i mange år, hvorfor det må være rart at vide, at virksomheden vil leve videre selv efter et generationsskifte.

En anden fordel er også, at når så en ejer vælger at det er på tide at lave et generationsskifte, at det i de passive virksomheder er forholdsvis nemmere at sælge en del af virksomheden fra, for at skabe likviditet. Som tidligere nævnt kan ejendommene sælges hver for sig, og der vil altid være personer som er interesseret i at købe ejendomme som investering. Værdipapirer er selvfølgelig nemme at sælge så længe de bliver handlet på en børs. Afslutningsvis vil det også være forholdsvis nemt at sælge aktier i en unoteret virksomhed, hvor man ejer under 25%, da der er ejere til den resterende del, som kunne have en interesse i at købe en del mere af virksomheden. Der vil oftest også være en

aktionæraftale, som fortæller, hvem man må sælge sine aktier til samt hvordan disse aktier skal værdisættes. Dette giver igen en vis ro i forbindelse med, om ens lange investering i sidste ende kan blive til penge og ikke vil blive ved med at stå i selskabet.

En af de klare ulemper ved passiv virksomhed er den manglende mulighed for succession, hvorfor modtageren ikke kan træde i overdragerens sted rent skattemæssigt. At der ikke kan succederes gør, at det koster meget likviditet i forbindelse med et generationsskifte, da der skal ske beskatning af aktierne. Da skatten på gevinst af aktier er op til 42%, skal der ikke være mange værdier i selskabet, for at der kommer en stor skat i forbindelse med overdragelsen. Det kan være svært at finansiere denne skat.

En anden ulempe er, at de nye regler for sænket gaveafgift, ligesom succession, kun gælder for erhvervmæssige virksomheder. Dette betyder at der kommer yderligere pres på likviditeten i forbindelse med overdragelsen. Da gaveafgiften er 15%, som der skal lægges til oven i den skat, som der allerede er betalt i forbindelse med beskatning af aktierne er der pludselig ikke meget likviditet tilbage. Der er dog stadig mulighed for at overdrage på gældsbevis og dermed afdrage med gaver, men derfor mindsker reglerne dog stadig de muligheder som der er i forbindelse med generationsskiftet.

Grundet de forrige punkters pres på likviditeten kan der være en risiko for helt at skulle lukke selskabet i forbindelse med overdragelsen af værdierne deri. Er selskabets værdi meget stor i forhold til de værdier der er udenfor ville det kunne være meget svært at betale skatterne og afgifterne i forbindelse med generationsskiftet, hvorfor man ville skulle ind i selskabet og finde likviditeten. Det ville derfor kunne blive nødvendigt helt at lukke selskabet for at kunne fremskaffe denne likviditet. Dette ser jeg som en ulempe, da de måske var derfor man ville lave generationsskiftet i første omgang. Dog vil man kunne vende det om og se på, om det er nødvendigt at overdrage en passiv virksomhed til sine børn, men jeg ser det dog som en ulempe.

7. Litteraturliste

Bøger

- Birgitte Sølvkær Olesen, 2017, *Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag*

Internet artikler

- Morten Bennedsen, 2017, *Hvor mange virksomheder skal generationsskiftes de næste 10 år?*
 - <http://www.ft.dk/samling/20161/lovforslag/l183/bilag/9/index.htm>
- <http://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385>
- <http://skat.dk/skat.aspx?oid=2234844>
- <http://skat.dk/skat.aspx?oid=1946263>

Lovgivning

- Aktieavancebeskatningsloven
- Boafgiftsloven

Vejledninger og cirkulære

- TSS-cirkl. Nr. 2000-9 af 28. Marts 2000
 - <http://skat.dk/skat.aspx?oid=82336>
- TSS-cirkl. Nr. 2000-10 af 28. Marts 2000
 - <http://skat.dk/skat.aspx?oid=82338>
 - <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=13732>
 - <http://skat.dk/SKAT.aspx?oid=1948119>

7.1. Figur liste:

Tabel 1: Beskatning af aktier hos selskaber	12
Tabel 2: Beskatning af aktier for fysiske personer	13
Tabel 3: Eksempel 1 - Indtægter	19
Tabel 4: Eksempel 1 - Aktiver	20
Tabel 5: Eksempel 2 - Indtægter	20
Tabel 6: Eksempel 2 - Aktiver	20
Tabel 7: Eksempel 3 - Indtægter	21
Tabel 8: Eksempel 3 - Aktiver	21
Tabel 9: Beregnede kapitaliseringsfaktorer	33
Tabel 10: Beregning af goodwill.....	34
Tabel 11: Fordeling af gaveafgift.....	36
Tabel 12: ABC Engineering A/S - Resultatopgørelse	40
Tabel 13: ABC Engineering A/S - Aktiver	40
Tabel 14: ABC Engineering A/S - Passiver	40
Tabel 15: PJ Holding ApS - Resultatopgørelse	41
Tabel 16: PJ Holding ApS - Aktiver	41
Tabel 17: PJ Holding ApS - Passiver.....	41
Tabel 18: ABC Engineering A/S - Aktiver reguleret til handelsværdi	43
Tabel 19: ABC Engineering A/S - Passiver reguleret til handelsværdi	43
Tabel 20: PJ Holding ApS - Aktiver reguleret til handelsværdier	44
Tabel 21: PJ Holding ApS - Passiver reguleret til handelsværdier	44
 Figur 1: Eksempel 4 - Ejerstruktur	 23